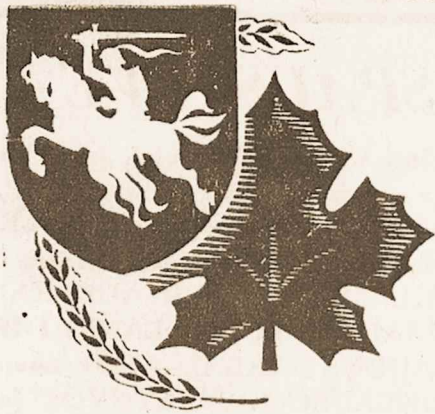

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 20(686) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. GEGUŽES-MAY 11 d.

PRICE 15 ct XX METAI

Nuo kapitoliaus padangės

VAŠINGTONE VĖL PRIMINTA LIETUVOS BYLA

Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas ir VLIKo pirminkas Dr. A. Trimakas Valstybės Departamente.

Lietuviškųjų veiksmų konferencijos Vašingtone proga, Lietuvos atstovo J. Kajecko lydimas Vliko pirminkas Dr. A. Trimakas vėl lankėsi Vals tybės Departamente.

Su augštais Rytų Europos skyriaus pareigūnais, kuriems yra pavesti pavergtųjų Euro pos tautų reikalai, buvo pla čiai aptarta esamoji padėtis pa vergtoje Lietuvoje, pavergtų jų savaitės paskelbimo svarba ir reikšmė, ir būdai kaip ge riaus pasinaudojus viršūnių kon ferencija Paryžiuje pavergtų jų tautų klausimui išskelti.

Buvo užtikrinta, kad Lietu vos byla turima galvoje, ir kad tinkamai progai pasitaikius ji gali būti konferencijai primin ta.

Ta pačia proga buvo įteik tas aptartais klausimais aide-memoire, kuriame išdėstyta Vliko pažiūra, prašymai ir pa geidavimai. Elta.

AMERIKOS SEIMAS REIKALAUJA PAVERGTIEMS LAISVĖS

Atstovų Rūmai, turėdami prieš akis viršūnių konferenci ją, gegužės 2 priėmė rezoliuci ją dėl rytų ir vidurio Europos pavergtų tautų.

Rezoliucija išskaičiuoja su tartis, kurias Sovietai yra su laužę, paverdami rytų ir vi durio Europos tautas ir neleis dami joms išspręsti savo liki mo laisvais rinkimais.

Rezoliucija primena Ameri kos pakartotinį atsisakymą tie siogiai ar netiesiogiai pripažin ti pavertytųjų tautų dabartinį statusą; primena Amerikos įsi tikinimą, kad

„teisinga ir patvari taika yra neįmanoma neatstačius rytų ir vidurio Europos pavergtų jų tautų laisvės, nepriklauso mybės ir tautinio suverenumo, o to Jungtinės Amerikos vals

tybės yra pasiryžusios siekti visais galimais būdais“.

Rezoliucija baigiama: „Kongresas reiškia viltį, kad prezidentas ateinančioje viršūnių konferencijoje ener gingai sieks atstatyti pavergtų jų tautų pagrindines laisves ir svarbiausias žmogaus teises.

Kongresmanas Zablocki, siū lydamas rezoliuciją, argumen tavo: „Latvijos, Lietuvos, Esti jos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Bulga rijos, Rytų Vokietijos, Ukrai nos ir visų kitų pavergtų kraš tų gyventojai šiandien gali su daryti pusiausvyrą tarp patva rios taikos ir paskutinio karo...“

„Latvijos, Lietuvos, Esti jos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Bulga rijos, Rytų Vokietijos, Ukrai nos ir visų kitų pavergtų kraš tų gyventojai šiandien gali su daryti pusiausvyrą tarp patva rios taikos ir paskutinio karo...“

„Latvijos, Lietuvos, Esti jos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos, Rumunijos, Bulga rijos, Rytų Vokietijos, Ukrai nos ir visų kitų pavergtų kraš tų gyventojai šiandien gali su daryti pusiausvyrą tarp patva rios taikos ir paskutinio karo...“

VEIKSMŲ POSEDIS WASHINGTONE

Balandžio 30, Washingtone posėdžiavo Alto vykdomasis komitetas, Vliko pirminkas ir Laisvės komiteto pirminin kas. Dalyvavo taip pat Lietu vos atstovas.

Buvo svarstyti žygiai ry šium su viršūnių konferencija, ryšium su sovietinės agresijos prieš Lietuvą dvidešimtmėčiu; isvarstyti taip pat santykiai tarp laisvųjų lietuvių ir paver gtos Lietuvos, laisvinimo veiks nių bei organizacijų tarpusavio santykiai ir organizacinės vie nybės reikalas.

ALTO NARIAI LANKĖSI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Vyk. k-to nariai P. Gri gaitis ir M. Vaidyla bei Int. biuro dir. M. Kižytė bal. 29 bu vo prmti valstybės departa mente sekr. pav. Hendersono. Alto vardu buvo įteiktas me morandumas ryšium su viršū nių konferencija.

Pirmadienį bei antradienį lankėsi viceprezidento Nixo no įstaigoje ir kt.

Politinių įvykių savaitė

RUSAI NUŠOVĖ AMERIKOS ŽVALGYBINĮ LĖKTUVĄ

Chruščiovas kelia triukšmą, nes Rusija yra didžiausias šni pinėjimo čempionas...

Maskvos „Pravda“ pilna „sensacijų“, kurias sukėlė Chruščiovo kalba Rusijos so vieto posėdyje. Mat, rusai ge gužės 1 d. nušovė Amerikos lėktuvą, kuris žvalgė Rusijos pasirošimus karui ir laisvojo pasaulio užpuolimui.

Kaikas manė, kad šis įvykis sutrukdys ir „viršūnių“ konfe renciją, ir Eisenhowerio kelio nę pas Chruščiovą. Bet nieko to neatsitiks. Tikslai Chruščio vas gavo „dar vieną“ priežas tį mulkinti savo žmones.

O MULKINIMAS VYKSTA ISIBĖGĖJANČIU TEMPU

Štai Chruščiovas paskelbė, kad nuimami mokesčiai nuo valdininkų ir tarnautojų. Tas „mokesčių nuėmimas“ yra rei kalingas tikslai tam, kad „ko munistinė valdžia“ iš naujo apiplėštų žmones, nes jau pa skelbta, kad dabartinis

RUBLIS NUVERTINAMAS IKI 10 KAPEIKŲ.

7. Lietuvių, latvių, estų, ang lų, prancūzų, vokiečių, ispanų kalbomis Manifestas.

YRA NUMATYTA SURENGTI:

1. New Yorke birželio 12 su rengti masinis mitingas. Prieš mitingą — pamaldos šv. Pat riko Katedroje ir evangelikų bažnyčiose. Po mitingo — de monstracija su plakatais prieš Sovietų delegaciją Jungtinėse Tautose.

2. Rugpjūčio pradžioje Pa vergtųjų Europos Tautų Sei mas pareikš savo solidarumą Baltijos valstybių atžvilgiu. Seimo nutarimai bus taikomi Jungtinėms Tautoms ir laisvų jų valstybių vyriausybėms.

3. Tolimuose ir Artimuose kraštuose — Japonijoje, Kini joje (Formozoje), Indijoje, Bur moje ir kituose Artimųjų ir To timųjų Rytų kraštuose, talki nant Pavergtųjų Europos Tau tų Seimo atstovybėms tuose kraštuose, taip pat numatyta tinkamai priminti Baltijos vals tybių tragediją.

4) Liepos mėn. latvių inicia tyva planuojamas lietuvių, lat vių ir estų kilmės amerikiečių sąskrydis Washingtone. Šios manifestacijos taikinyis būtų JAV vyriausybė, kongresas ir spauda.

5) Australijos, Europos, J. A. V., Kanados, Pietų Ameri kos, Zelandijos lietuviai labai prašomi, prisitaikant prie augš čiau minėtų datų — birželio 15, liepos 15, liepos 21, rug pjūčio 3 — bendrai su latviais ir estais stengtis suorganizuoti atitinkamas manifestacijas pagal vietos galimybes ir są lygas.

Kur nėra nuolatinių bendrų baltiečių organizacijų, vietos lietuviai prašomi imtis iniciaty vos sudaryti bendrus lietuvių, latvių, estų ad hoc komitetus protesto ir ryžto demonstraci joms prvesti.

J. E. VYSKUPUI PADOLSKIUI

mirus, mielai

LIONEI KUDŽMIENEI,

jos šeimai ir giminėms reiškiamė gilią užuojautą

G. V. Kudžmai ir
E. Navikėnienė.

AIŠKEJA SUNKUMAI ATSIKVIESTI DŽIOVININKUS

Paskutiniame (1960. V. 1— 8 savaitės) KLB Krašto Val dybos posėdyje pirmininkas St. Kęsgaila pristatė du nau jus V-bos narius, įėjusius vie ton pasitraukusiųjų L. Balza ro ir J. Milerio — dr. J. Šemo gą ir G. Rukšėną, kurių pirma sis užėmė vicepirm., o antra sis protokolų sekretoriaus pa reigas.

Svarbiu dienotvarkės punk tu — džiovininkų atkviatimo iš tremties, kuris yra aiškina mas nuo pat Kr. V-bos perkė limo į Montrealį, įvairiais ka nalais ir daugelio asmenų pa stangomis pasisekė išsiaiškin ti, kad Federalinė vyriausybė 100-tą džiovininkų įvežė prieš kelis mėnesius, o kitų džiovi ninkų įvežimas yra ne federa linės, o provincijų valdžių rei kalas, kurios ligšiol dar nėra ga lutinai apsisprendusios, išsky rus Ontario provinciją, kuri jau yra apsisprendusi: ji su tinka priimti džiovininkų su sąlyga, kad už juos būtų ap mokėta kelionė ir būtų garan tuotas pusės metų jų išlaiky mas, skaičiuojant kiekvienam asmeniui po 200 dol. mėnesiui, tat viso vienam asmeniui atsi kviesti reikia apie 1,500 dol. Po pusės metų visus rūpesčius pasiima Ontario provincijos valdžia. Valdyba nutarė toliau tirti džiovininkų atkviatimo ga limybes, įieškant pagalbos iš labdarinių organizacijų, nes pati lėšų neturi.

I JAV Liet. Bendruomenės kvietimą dalyvauti 1962 m. ruošiamoje tautinių šokių die noje nutarta atsakyti pritari mu ir prašyti daugiau informa cijų.

Iš rytinės Vokietijos per savaitę pabėgo 7,000 žmonių, daugiausia ūkininkų, iš kurių atimtos žemės, varant juos į kolūkius.

New Yorke susidariusi Pa baltijo Valstybių Laisvės Ta ryba pasistengs parūpinti ati tinkamos informacinės me džiagos, o būtiniais atvejais ir kukliai paremti lėšomis.

PAVERGTŲJŲ SEIMO RAS TAS EISENHOWERIUI, DE GAULLE IR MACMILLANUI

Pavergtųjų Seimas šiomis dienomis įteikė specialiai „Vir šūnių konferencijos“ reikalu raštą visoms Vakarų „viršū nėms“. Raštas primena, kad tarptautinė įtampa kitaip ne pašalinama, kaip pašalinant jos priežastis. O jos priežas tys yra sovietinė agresija ir jos padariniai. Raštas primena, kad Sov. S-ga kelia Afganista no ribose gyvenančios Puštun genties apsisprendimą, bet tyli apie sovietų pavergtųjų apsi sprendimą. Sov. S-ga garsi

Nukelta į 8-tą psl.

ROMOJE MIRĖ VYSKUPAS PADOLSKIS

AV klebonas kun. J. Borevi čius, SJ, pirmadienį, geg. 9 d., gavo iš Romos telegramą, kad ten mirė šv. Kazimiero kolegi jos rektorius JE Vyskupas V. Padolskis, apie 50 metų am žiaus.

SOLIDARUMO MOKESTĮ

KLB Krašto Valdybai už 1959 m. įmokėjo:

Oakvillės apylinkė ... \$ 32.80
Delhi apylinkė ... \$ 75.—
Fort-William apyl. ... \$ 27.60

Pr. Rudinskas

KLB Kr. V-bos išdininkas.

NL spaustuvės linotipui su šlubavus, šis NL numeris vė luojasi. Susidaro sunkumų, nes mašina susidėvėjusi. To dėl savosios spaudos bičiulius prašome skubiau paremti NL Mašinų fondą, kad netrukus galėtume persitvarkyti.

NL spaustuvės linotipui su šlubavus, šis NL numeris vė luojasi. Susidaro sunkumų, nes mašina susidėvėjusi. To dėl savosios spaudos bičiulius prašome skubiau paremti NL Mašinų fondą, kad netrukus galėtume persitvarkyti.

Sesei Daliai ir broliui Jonui

RAMANAUSKAMS

mirus mielai mamytėi ir uošvei,
reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

„Neringos“ ir „Geležinio Vilko“
Tuntų skautės ir skautai.

PONŲ RAMANAUSKŲ
SEIMĄ IR ARTIMUOSIUS,

netekus mylimos mamytės, nuoširdžiai užjaučia
Bukauskų šeimos.

PONŲ RAMANAUSKŲ
SEIMĄ IR ARTIMUOSIUS,

netekus mylimos mamytės, nuoširdžiai užjaučia
V. ir V. Remeikai.

St. Catharinės lietuvių visuo menės veikėjas Juozas Dilys. (Žiūrėkite NL 18(684) nr., St. Catharines, Ont.)

Žalgirio mūšio 550 metų sukaktuvėms nutarta daryti žygių gauti iš istorikų me džiagos paskaitoms, praneši mams ir spaudai. Norima ta medžiaga aprūpinti ir KLB apylinkes.

Eltos biuletenių leidimui italų kalba, Romoje, KLB Kr. Tarybos nutarimu ir pasikal bėjimo duomenimis su biulete nio leidėju, nutarta tuoju pa siųsti 300 dolerių.

Dėl kitų dienotvarkės punk tų nutarta pasiinformuoti, su rinkti daugiau žinių ir tada pa daryti sprendimus.

Konstatuota, kad KLB Kul tūros Fondo suorganizuotos lietuvių mokytojų dienos Montrealyje praėjo pozityviai, sėkmingai ir gražiai.

KLB KV I.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

KLT Winnipeg skyrius.

Winnipeg, Mnt. ... \$107.00

Winnipeg skyrius pinigus atsiuntė per Pr. Matulionį, ku ris išsikėlė į Čikagą.

Nepriklausomos Lietuvos

skaitytos ... \$ 10.00

P. P. J. prašė neskelbti pavar dės, nes jis mano, kad jis dar nėra tesėjęs NL Mašinų fondo plano... Kai tesės, tada galima bus ir pavarde paskelbti.

Janulaitis Jonas,

Chicago, USA ... \$ 10.00

Savaitėm dviem anksčiau p. J. Janulaitis atsiuntė 10 dol. Bet kadangi NL Mašinų fon dui prašoma 20 dol. iš šerinin ko, tai tuoju atskubėjo ir ki ta dešimtkė. Negalima susilai kyti nepacitavus ir jo laiško. „Sakoma, kad laiko žirgas grei tai skrieja, kaip ekspreso ra tai. Gal būtų kad mes tai nepa jusim, kai priartės ir vėl Nau jieji Metai... Na ir Nauji Me tai, nauji ratai... tepavirsta tik rove, kaip nusistatyta pračiu siame „NL“ šerininų suvažia vime. Jau sekantis kalėdinis „NL“ numeris tepasirodo at spaustas naujomis išgytomis bendrovės mašinomis, kurio mis būtų galima atspausti net

ir spaivotus skelbimus. Kad šis tikslas būtų tik kuo grei čiau atsiektas siunčiu dar \$ 10 vertės pašto Money Order' ir prašau išrašyti vieną akciją. Visi „NL“ bičiuliai prie šio tikslo pridėdami nors po pirštą — vieną akciją įsigydami iga linsime savo siekimą paversti realia tikrove.

Su pagarba J. Janulaitis.

Grinius Vytautas,

Sudbury, Ont. ... \$ 20.00

NL šerinininkas ir prenume ratorius p. V. Grinius, galima sakyti, vienu ypu tris zuikius įušovė. Faktus konstatuoja pats V. Grinius savo laiške: Siunčiu 30 dolerių pašto per laidą. 20 dolerių skiriu pagal planą dviem akcijom. Tikiu, kad tuo bus prisidėta prie NL planų įvykdymo. 5 dol. — 1960 metų NL prenumeratoro pratešimui ir kiti 5 dol. — nau jai surasto NL prenumeratoro riau prenumeratorai apmokėti. Sėkmės jūsų geriems planams įvykdyti“. Ar tai ne gražus vi siems pavyzdys?

Visiems vajeaus dalyviams nuoširdžiai dėkojame ir prašo me atsiliepti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Neprik lausoma Lietuva“ Valdyba.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Domic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America...\$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Į pasaulio lietuvius

Šių metų gegužės 15 diena minime 40 metų Steigiamojo Seimo sukaktį. Steigiamasis Seimas — vienintelis Lietuvos istorijoje įvykis, nes pirmą kartą buvo renkamas visos Lietuvos gyventojų demokratiniais dėsniais. Jį rinko visi Lietuvos piliečiai be socialinės padėties, tautybės, lyties ir religijos skirtumo. Tas faktas, kad ta rinkimų teisė pasinuojo apie 90% turinčių teisę balsuoti, parado, lietuvių tau tos politinį susipratimą ir pribrėmimą nepriklausomam gyvenimui. Mūsų naujojo istorijos Steigiamasis Seimas yra ne tik būdingiausias, bet ir reikšmingiausias įvykis.

Steigiamasis Seimas dirbo dvejus metus labai sunkiais, neramiais ir pavojingais laikais. Jam teko tuo metu ir atkurti valstybę pamatus statyti ir ją ginti nuo besibraujančių priešių. Be to, ir Lietuvos viduje tu priešų agentai nemaža nerimo ir pavojų kėlė. Bet visas tas nelaimės ir pavojus Steigiamasis Seimas nugalėjo. Visi karai buvo laimėti, tik savo sostinės Vilniaus ne pavyko atgauti iš lenkų.

Baigęs visus karus, Steigiamasis Seimas išgavo iš didžiųjų valstybių Lietuvos pripažinimą ir išrūpino priėmimą į Tautų Sąjungą. Jis sutartimis nustatė Lietuvai sienas, su tvarkė valstybės aparatą, išleido lietuvišką pinigą — litą, kuris, nepaisant visų išgyventų sunkumų, išlaikė savo vertę. Steigiamasis Seimas įsteigė universitetą, nusejo visą kraštą įvairaus tipo mokyklomis ir suorganizavo visa tai, kas naujai atkurtai valstybei buvo reikalinga. Jis priėmė konstituciją ir žemės reformas įstatymą. Konstitucija garantavo piliečiams laisvę, lygybę, nuosavybės teisę ir saugumą, o vyriausias suverenumo teises dojo į tautos rankas. Ji pastatė valstybę ant stiprių teisinio, demokratybės ir tikėjimo laisvės pagrindų. Žemės reforma taip sustiprino žemės ūkį, kad jis tapo stipriu valstybės ekonominiu ramsčiu ir gerovės šaltiniu.

Bolševikai 1920 m. liepos mėn. 12 d. pasirašyta su Lietuva sutartimi visiems laikams išsižadėjo visų Rusijos pretenzijų į Lietuvos žemes. Tai jie patvirtino ir nepuolimo sutartimi. Tačiau 1940 m. birželio m. Sovietų Rusija, be mažiausios iš Lietuvos pusės priežasties, brutaliausiu būdu įsikišo į Lietuvos vidaus reikalus ir iki dantų ginkluotomis ir iš anksto paruoštomis divizijomis okupavo mūsų tėvynę. Prieš vykdydama šį smurtą, Maskva dar 1939 metais slapta su tartimi su Hitleriu buvo perleidusi nacių Vokietijai Lietuvos teritorijos plotus iki Šešupės, tad bolševikai už Lietuvos tautos nugaros begėdiškai prekiaavo mūsų žemėmis.

Bet Maskva savo gėdingus smurto darbus pasirijo į teisint. Tuo tikslu 1940 m. lie

pos mėn. Maskva surežisavo Liaudies Seimo rinkimus. Lietuvos žmonėms buvo pateiktas tik vienas patį bolševikų sudarytas kandidatų į Seimą sąrašas. Rinkimai vyko visiškai nelaisvės sąlygose, be žodžio, spaudos ir susirinkimo, tad rinkikai net nežinojo, kokius klausimus svarstys renkamas Seimas. Prieš rinkimus kelio liko šimtų lietuvių buvo suimti be jokios kaltės ir į kalėjimus sugrūsti.

Vadinamasai „Liaudies Seimas“, išrinktas apgaulės, klastos ir smurto sąlygose, pildė grobioniškos Maskvos bolševikų norą. Niekas Lietuvoje, išskyrus saujelę samdytų agentų, nereikalavo Lietuvos į Rusiją įjungimo ir tarybinės santvarkos joje įtaisyimo, — toks nutarimas yra ir pasilieka niekinis.

Laisvai išrinkto, jokios pašalinės jėgos neprievartauojamo, Steigiamojo Seimo pagrindinis nutarimas atstatyti laisvą, nepriklausomą Lietuvos valstybę ir šiandien nenustoją savo galios. Kova už šį siekimą visiemis priivaloma.

Pati pavergtoji tauta Maskvai aktyviai pasipriešinti negali. Ta šventoji pareiga gula ant mūsų, kurie atsidūrėme laisvajame pasaulyje. Tą pareigą turime atlikti, nesigailėdami laiko, pinigų, darbo, pasi aukojimo ir pasišventimo.

Lietuvos išlaisvinimo idėjai realizuoti, ne tik šios svarbios Steigiamojo Seimo 40 metų sukakties proga, bet ir visomis kitomis progomis turime statyti prieš akis šviesų Steigiamojo Seimo pavyzdį, jo idealus, jo pasigėrėtiną politinių grupių vieningumą Lietuvos gynimo reikaluose, jo pasiaukojimą savo tautai ir valstybei, jo demokratiškumą. Turime ne tik patys vaduoti jo idealais, bet jais maitinti ir jaunąją kartą, kuri užims mūsų vietas ir tęs žūtbutinę kovą už savo tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Visi, kaip vienas, turime suglaustomis gretomis rikiuotis prie Vliko ir Tautos Fondo, nes jie yra tie organai, kurie grumiasi su raudonuoju okupantu ir tiesia kelią į laisvąją tėvynę.

Steigiamasis Seimas yra ir turi būti lietuviams išeiviams šviesus pavyzdys ir kelrodis visame mūsų išeiviskajame gyvenime ligi grįžimo į laisvąją tėvynę.

Steigiamojo Seimo nariai:

K. Bielinis, J. Bildušas,
S. Digrys, E. Draugelis,
M. Galdikienė, J. Jočys,
S. Kairys, V. Kasakaitis,
M. Krupavičius, J. Makauskis,
J. Pakalka, V. Požela,
J. Pronskus, V. Sirutavičius,
K. Šaulys, V. Šmulkštys,
K. Škirpa, V. Vaidotas,
J. Valaitis, K. Žukas.

Esame atsakingi už dabartį ir ateitį

Visiems pasaulio lietuviams
gegužio 13 proga.

Žmogaus gyvenimas per trumpas, kad viską suprasti mums pakaktų vien tik savo išminties ir savo asmeninės patirties. Daug padedame vieni kitiems dabar gyvena, o dar naudingesnis yra praeities prisiminimas ir jos pažinimas. Jau senovės romėnai, nors stambeldžiai, sakydavo: „Žmonės nepažįsta praeities visada pasilikta vaikais“. Mūsų laiko gyvenimas yra labai triukšmingas, žmogų išblaško daugybė jo paties susikurtų menkių. Vistiek tačiau ne tik žmogaus natūralus garbingumas, o ir sielos išganymas liepia mums susitelkti, pažiūrėti praeitin toliau už mūsų pačių išgyventas dienas.

Žmogus turėtų daug viso kio naudoti, jeigu dažniau skaitytų per Pranašus ir per Jėzų Kristų pasakytus įspėjimus ir pamokymus. Žmogus mokytojas nesekioja visą gyvenimą paskui buvusius savo mokinius ir nekartoja jiems mo kykloje kalbėtų dalykų. Jeigu žmogus nori būti išmintin gas, jis turi pats pasirūpinti prisiminti tai, ką gero išmoko praeityje. Taip ir Dievas kas dien nekartoja, ką yra kartą pasakęs. Naujame Įstatyme pranašystės ir apreiškimai yra labai reti. Žmonių žinojimui ir teisingam gyvenimui pakanka to, kas Dievo yra jau seniai žmogui pasakyta.

Kokiais nors ypatingais atvejais Dievas ir dabar žmones įspėja. Mums lietuviams nau dinga prisiminti ir pamąstyti, kokios naudos buvo ir yra iš to, kad mūsų tauta nepamiršo Šv. Marijos išėjimų prieš ke lis šimtus metų pasakytų šilų voje. Sunku net įvertinti, kiek tai turėjo įtakos suformuoti lietuviuose tokią giliai krikščio nišką dvasią, kurios paminkli niu liudininku yra Sibiro ver gijoje lietuvių parašyta maldaknygė. Ji plinta visame pasaulyje ir pasilikta kaip bran gus istorinis dokumentas kal bantis ne vien apie jo autorių sielą. Tai visos kenčiančios tau tos siela. Dideli dalykai tačiau greitai nesukuriami. Ir ta dvasia Lietuvoje formavosi, bren do per ilgą laiką, daugelio žmo nių pastangomis.

Mūsų laikais Šv. Marija kal bėjo Fatimoje. Jos žodžiai lie čia visą žmoniją, bet mūsų ir kaimynų tautas ypatingai. Jos skelbtas tautų likimas yra są lyginis, kaip ir visų laikų Die vo įspėjimai. Priklausys atei tis nuo to, kaip elgsis mūsų laikų žmonės ir jų vaikai. Atsi liepdami į tuos žodžius, Lietu vos vyskupai dar Lietuvoje bu vo nutarę viešu aktu ir iškil

mingai paversti Lietuvą Šv. Marijos Nekalčiausios Širdies globai, skatinti Lietuvos žmo nes į didesnę atgailą, į didesnę pamaldumą. Karo įvykiai ne eido visa tai padaryti Lietu voje. Tas, kuris Bažnyčios pa skirtas turėjo teisės kalbėti vi sų Lietuvos katalikų vardu dva siniuose reikaluose — Lietu vos metropolitas, Kauno arkivyskupas amžinos atminties Juozapas Skvireckas, tai pada rė Romoje. Kiekvienais metais 13 d. gegužio minėdami tą įvy kį vis nuosirdžiau ir įvairiau prisiminkime Šv. Marijos žo džius liečiančius mūsų laikus. Mes esame atsakingi už dabar tį ir iš to sekančią ateitį. Mū sų laikais yra labai daug pa vojų žmonėms tapti paviršuti niškais, visus įvykius praleisti be susidomėjimo, be susitelki mo, be atsakomybės jausmo. Lengva yra nieko nesiekti ne apsisunkinti jokiomis pastan gomis ar aukomis, pasyviai laukti, kas pasaulyje susikurs be mūsų pastangų. Tokios nuo taikos tačiau yra tų žmonių, kurie nesirūpina savo pareigo mis, žmonių ir net savo vai kų ateitimi, o gyvena viendie niu gyvenimu. Kur tokia dva sia įsigali, ten visada laimi pik to viešpats. Ne tik veiklieji be dieviai, o ir nieko nepaisą kri kščionys yra antikristo kara lystės talkininkai.

Tobijo maldas, atgailas, ge rus darbus kiekvieną dieną ar kangelas patiekdavo prie Die vo sosto. Atėjus laikui, Tobijui, jo sūnui ir daugeliui kitų buvo taip gausiai atsilyginta net žemiškojo gyvenimo pala im, kad Tobijas pats niekad nebūtų drįsęs tiek daug iš Die vo prašyti. Daug reiškia nuo latinė tikinčiojo malda (Jokū bo 5, 16). Dar daugiau reiškia malda sujungta su atgaila ir geromis pastangomis. Per jae tokia didelė dalis buvusio stab mediško pasaulio jau gyvena Dievo vaikų šviesa ir laisve. Augščia minėtoji maldakny gė liudija, kad mūsų tautoje yra ir Tobijo ir Jobo ir kanki nių ir išpažinėjų dvasios žmo nių. Gegužės 13-os proga pa tikrinkime kiekvienas save lais vame pasaulyje gyveną lietu viai. Tik maldos, atgailos ir apaštališkos veiklos gyveni mas duos mums teisės save laikyti vertais kovojančios Baž nyčios ir mūsų kenčiančios ir kovojančios tautos nariais. No rėjime jais būti ir jais būki me. Žmonių sielų meilė, mū sų pačių tautos kraujas mus teskatina.

Dievo palaima ir Šv. Mari jos goba mus testiprina.

Jūsų Kristuje

Vysk. V. Brizgys.

Tai daugeliui TV išūretojų pažįstama madų rodytoja. Madas ji gali rodyti, bet vel tui ji jas bando pridengti sa vo kniaukimu. Tai tipinga Kanados bebalsė „dainininkė“.

Aktorius John Drainie per CBC radiją skaito Kanados rašytojų novelas.

„N. L.“ SPAUSTUVĖ

Gal Jums reikia atspausdinti VOKAMS adresai, Jums VI-ZITINĖS KORTELĖS, vestuviniai arba sukaktuviniai PA KVIETIMAI, vakarams, koncertams, pobūviams BILE-TAI, subuvimų arba parengimų PROGRAMOS, biznio ir profesijų reikalams REKLAMINIAI ATSIŠAUKIMAI, SĄSKAITINIAI LAPELIAI, RECEPTŲ BLANKAI IR KITOKI SMULKŲ SPAUDOS DARBAI — Jūs neabejo dami kreipkitės į „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ lei dyklą: 7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, arba tele fonu: DO 6-6220. Čia Jūs gausite visokią informaciją ir čia Jums, pagal Jūsų užsakymą, bus atspausdinta ŽEMIAU SIA KAINA, kokią tikėtai Jūs Kanadoje galite gauti. NL.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

SUKAKTUVINĖS SPORTO ŽAIDYNĖS NEW YORKE

Apie 300 sportininkų buvo susirinkę New Yorke.

X žaidynių nugalėtojai bu vo atžymėti gausiomis dovano mis. Vienkartinės dovanos ga vo 21 komanda ar sportinin kas, o pereinamomis dovano mis buvo atžymėti 6 vienetai.

Svarbiausiąją dovaną — vy rų krepšinio nugalėtojų taurę gavo Waterburio Gintaro ko manda, kuri baigmėje įveikė Brooklyno lietuvių atletų klu bą 103:96. Gintaro krepšinink ai prieš tai nugalėję Toron to Aušrą ir Čikagos Nerį buvo pranašesni už Atletus ir perga lę pelnę užtarnautai. Trečioje vietoje liko Čikagos Lituani ca, IV — Chicago Neris.

Laimėtojų komandoje iš skiptinu pasirodė Kryžanaus kas, kuris baigminių rungtynių metu įkrovė 45 taškus. Brook lyniečių geriausiais metikais buvo Vyšnius (25), Kilbaus kas (25).

Jaunių krepšinį ir Vliko pe reinamąją taurę laimėjo Wor cesterio Vytis. Jaunučių krep šinį nusinešė Clevelando Žai bas, moterų — Toronto Vytis, mergaičių — Toronto Aušra. Aušra gavo Lietuvos Neprik lausomybės Fondo valdybos paskirtą didžiulę pereinamąją taurę kaip daugiausia taškų visose krepšinio kasėse surin kęs klubas.

Visas tinklinio pergalės nu sinešė Clevelando Žaibas, ku ris laimėjo vyrų, moterų ir mer gaičių varžybas. Moterų gru pėje Čikagos Neris užėmė III vietą, o mergaičių — II. Neris buvo vienintelis Čikagos liet. sporto klubas, kuris dalyvavo šioje sporto šakoje.

Moterų ir vyrų komandinia me stalo tenise pergalės pasi ėmė Toronto Vytis, kurio ats tovai pelnę laimėjimus ir viso se individualinėse rungtynėse (išskyrus jaunių grupę). Pas vyrus I vietą nugriebė Pr. Gvil dys, moterų — Kasperavičiū tė, vyrų dvejeta — Gvildys — Vaičekas, moterų dvejeta — Kasperavičiūtė — Nešukai tis, mergaičių vieneto — Saba liauskaitė, jaunių — A. Vai nius.

Šachmatuose tebuvo tik vie

Vedybinis

Intelligentė, netekėjusi, U. S. A. D. P., 42 m. amž., turinti gerą tarnybą, norėtų susiraši nėti su išsilavinusiais ir dirban čiais lietuviais, ypač norinčiais persikelti į U. S. A. Rašykite — tik nevedę ir našliai: Miss Pat. Peters, c-o N. Cur son, 6626 SO. Fairfield, Chicago 29, Ill., U. S. A.

LIETUVIAI KURIA LIETU VIŠKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos savo aplinkumoje, tesikreipia adre su: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

nos komandinės rungtynės, ku riose Bostono liet. piliečių d jos šachmatų klubas sudorėjo Brooklyno LAK 3,5:1,5.

Žaidynių oficialus atidary mas ir sportininkų paradas įvyko šeštadienį Franklin La ne mokyklos salėje. Programą vedė A. Bagdžiūnas. Invokaci ją — prel. J. Balkūnas, sveiki no Lietuvos kons. Vyt. Sta šinskas, FASKo pirm. Aleks. Vakselis ir Liet. Atletų klu bo pirm. A. Andrulis.

Po dviejų dienų varžybų „sportininkai susirinko į Le nox Chalet Caterers salę jų darymui ir trumpam žaidynių 10 metų sukakties paminėj imui. Šioje vietoje kiek ilgesnį kalbą pasakė Fasko pirm. A. Vakselis Dovanų įteikimui va „dovavo žaidynių organizaci nio komiteto pirm. J. Kepenis ir A. Bagdžiūnas.

Bendra šių žaidynių nuotai ka buvo nebloga tiek sporti niu, tiek organizaviniu atžvil giais.

KUR atostogauti?

Kiekvieno žmogaus jėgos metų bėgyje išsenka ir joms atgauti reikalingas ramus poil sis, malonios atostogos. Mūsų vasarvietėje — Osterville Ma nor — Jūs rasite ramų malonų poilsį ir tikrai atgausite visas, per paskutinius metus iseikvo tas, jėgas.

Osterville Manor yra gražia me pušynais apaugusiame Ca pe Codo pusiasalyje prie At lanto, kur šiltosios srovės van dens temperatūra 70—80 laips nių. Visi mūsų vasarvietės sve čiai naudojami uždaru (priva tišku) paplūdimiu, kurio šva rus smėlis dar po kelis kartus valomas ir sijojamas, todėl į šį paplūdimį tegalima įeiti tik su atskirais leidimais, kurių parūpiname visiems svečiam. Prie paplūdimio yra automobi liams saugoti vieta, už kurią atskirai mokėti nereikia. Mū sų vasarvietės kainos yra labai žemos, jas lyginant su kito mis panašiomis vasarvietėmis, todėl tikime, kad Jūs apsisprę site savo atostogas praleisti pas mus — Cape Code Oster ville Manor vasarvietėje.

Mes būsim labai laimingi, jei apsisprendę atostogauti su siesieksite su mumis ir praneši gerą tarnybą, norėtų susiraši nėti su išsilavinusiais ir dirban čiais lietuviais, ypač norinčiais persikelti į U. S. A. Rašykite — tik nevedę ir našliai: Miss Pat. Peters, c-o N. Cur son, 6626 SO. Fairfield, Chicago 29, Ill., U. S. A.

Laukiame Tamstų praneši mų ir prašome klausti, jei dar kiltų kokių nors neaišku mų. Mus galite pasiekti šiais adresais:

Osterville Manor, Inc.
Osterville — Cape Cod, Mass.
Telefonas: GARDen 8-6991 arba BOSTone:

265 C Street
So. Boston 27, Mass.
Telefonas: ANDrew 8-7730

Jūsų J. Kapočius.

Ką duos sekantis 10-metis?

Kartu su praėjusiais 1959-ais metais pasaulis užbaigė ir dešimtmetį, davusį žmonijai ne paprastų ir stačių stebinančių laimėjimų, o todėl kai kas ši praėjusį dešimtmetį ir vadina technikos triumfų dešimtmėčiu.

Gi naujas 1960 — 1970 metų dešimtmetis jau krikština mas „auksiniu šešiasdešimtyju“ vardu. Ši „auksinė“ dešimtmetį pradėdama, žmonija koncentruoja savo pastangas, kad pasiektų žvaigždes ir tai ne poeto žodžiais, bet fizine jėga ir įgudimu. Žmonija įžengia į naują, keistą, iššaukiančią ir pilną visokių nenumatomų galimų erą, pagimdymą praėjusio dešimtmečio išradimų — įvairiausio tipo raketų, Žemės satelitų, automatinių mašinų, atliekančių daugelio žmonių darbą ir skaičiavimo mašinų, kurioms negali susilyginti žmogaus protas.

Nors žmonija pradeda naują dešimtmetį, padariusi įvairiose srityse nepastatą pažangą-prograsą, bet viso to nežinūrint, kai kurios dabartinės pasaulio problemos, neišspręstos praėjusiame dešimtmetyje, sunkiai bus sprendžiamos ir šiame „auksiniame“ dešimtmetyje.

PATI SVARBIAUSIOJI PASAULIO PROBLEMA ŠIANDIEN YRA NUSIGINKLAVIMAS.

Jungtinės Amerikos Valstybės šiais metais yra paskyrę gynybai 41 milijonų dolerių ir jau dabar spėjama, kad 1970-ais metais gynybos biudžetas gali pasiekti 80 milijonų dolerių.

Koks yra Sovietų Sąjungos gynybos biudžetas, tai tiksliai atspėti sunku net ir pačiam didžiausiam sovietinių reikalų ekspertui. Tikras dydis, kad sovietų karinis biudžetas yra žymiai didesnis už amerikiečių, o šiandien Jungt. Amerikos Valstybės ir Sovietų S-ga ginklams išleidžia (sudėjus kartu) nemažiau 100 milijonų dolerių per metus, o tai yra didesnė suma negu sudėjus visų Azijos ir Afrikos valstybių išdujų iplaukas (pajamas) per visus 1959-tus metus.

Praėjusių metų gruodžio m. Nikita Chruščiovas pareiškė, kad Sovietų Sąjunga norėtų

„sumesti visus savo ginklus į jūrą“, o savo kalboje Jungtinėse Tautose jis pasiūlė pilną nuosavinklavimą 1964-ais metais. Gi visai neseniai, sutinkant 1960-tus Naujuosius Metus, Maskvoje, Chruščiovas pareiškė, kad jei sovietų šaltojo karo oponentai nori įvilkti juos į nesibaigiančias diskusijas, tai sovietai nebūtinai turi priimti nusiginklavimo būdus ir kelius, kuriuos jiems persavakariečiai. Sovietai, Chruščiovo žodžiais, galvosia patys už save, nieko nežiūrėdami sumažins savo ginkluotąsias jėgas, o savo sienas apsaugosias raketomis, apie kurias jis labai geros nuomonės. (Neseniai kalbėdamas apie raketą Chruščiovas juokėsi iš amerikiečių, sakydami, kad amerikiečių raketos pasiekia Mėnulį, o amerikiečių raketos nepasiekusios taikinių, nukrinta jūron).

Ši Chruščiovo nusiginklavimo propagandos fanfarų keliamą triukšmą žymiai numazina ir sušvelnina Jungt. Amerikos Valstybių prezidento Eisenhowerio įvykdyta prieš Kalėdas kelionė, ypatingai neutralių Azijos tautų tarpe. Šioje kelionėje savo kalbose Eisenhoweris ypatingai pabrėžė amerikiečių taikos troškimą ir taikingus norus. Tarp kitko, savo sausio m. 7 dienos kalboje Eisenhoweris paminėjo amerikiečių sėkmingai išbandytą tarpkontinentinę vairuojamą raketą „Atlas“, kuri pasiekia taikinius toliau kaip už 5000 mylių. „Atlas“ raketa nukritu si ir 2 mylias nuo taikinio visai sunaikina taikinį.

Tuo pačiu laiku vakariečiai suskubo rinkti pačius naujausius duomenis apie sovietų karines jėgas. Britų turimais naujausiais duomenimis, sovietų raudonoji armija šiuo laiku turinti 50.000 pačių moderniausių tankų, o tai yra mažiau nei 5 kartus daugiau, negu visi NATO (karinės Šiaurės Atlanto Sąjungos) nariai.

Strateginių studijų institutas Londone sako, kad Sovietų Sąjunga turinti nemažiau 100 tarpkontinentinių „vairuojamų“ raketų bazių, kurios yra parengtos karo veiksmams kiekvienu momentu ir yra aptarnaujamos 200.000 vyrų. Pentagonas įspėja, kad sovietai

tai yra toli vakariečius pralenkę tokiose svarbiuose srityse, kaip

CHEMINIAI IR BAKTERIOLOGINIAI GINKLAI.

Skaičiuojama, kad sovietų ginkluotose jėgose yra nemažiau 3½ milijono žmonių.

Kalbant apie sovietų karinę jėgą, nereiktų pamiršti ir kitos komunistinės galybės — raudonosios Kinijos, turinčios begales žmonių, o Kinija greitai turėsianti ir branduolinius ginklus.

Turint prieš akis tokią vis stiprėjančią komunistų karinę galybę grėsmę, neatrodo, kad greitas pasaulio nusiginklavimas yra išviso įmanomas. Kai kurie vakariečių laikraščiai, kalbėdami apie nusiginklavimą, primena seno bolševiko Manuilskio žodžius, kuris gražiai apibūrė taikos pasiūlymo komunistų priešams tikslą, kad „kada jie (kapitalistai) padės ginklus ir jų budrumas sumažės, mes (bolševikai) smogsime jiems sugniaužtu kumščiu!“...

Viso to nežiūrint, tiek šiuose Amerikoje, tiek Europoje atrastame nemaža sovietinių reikalų tikrų ekspertų, kurie įsitikinę, kad artimiausieji metai atneš sulėtėjimą — greičio sumažėjimą ginklavimosi lenktynėse. Šie Sovietų žinovai tvirtina, kad Chruščiovo pažadaį sovietų žmonėms dėl jų gyvenimo pagerinimo privers sovietus apkarpyti karines jėgas ir karinį biudžetą. Sako, kad jei Nikita norės duoti sovietai liaudžiai daugiau batų, daugiau gyvenamųjų butų, daugiau televizijos aparatų ir automobilių, tai ir nenorėdamas turės apkarpyti sovietų karinį biudžetą.

VAKARIEČIAI PRINCIPU SUTINKA SU CHRUŠČIOVO NUSIGINKLAVIMO PASIŪLYMU,

tačiau negali susitarti su tosiu lomo nusiginklavimo pilnai patikimos kontrolės ir inspektavimo sistemos. Sovietai pirmausia siūlo palaipsniui nusiginklavimą, o tik paskui patarimus dėl nusiginklavimo kontrolės.

Kaip ši viena iš svarbiausių šiame dešimtmetyje pasaulio problemų žmonijai seksis spręsti, paaiškės daugiau tik sekančio pavasario pabaigoje

Socialinis draudimas Kanadoj

Šalpos Fondo Informacija.

RAŠO IRENA LUKOŠEVIČIENĖ

Iš Vokietijoje likusių tautiečių atsiranda vis dažniau ir dažniau pasiteiravimų apie socialinę pagalbą ir apsaugą Kanadoj. Tuo klausimu mūsų spaudoj jau buvo pasirodę keletas paaiškinimų praeitais ir ankstesniais metais. Manome, čia trumpai duoti principus ir suglaustai apibūdinti socialinės pagalbos galimybes vienu ar kitu atveju, nesigilinant į šis tatumų detales, kas jau būtų pritaikymo praktikoje reikalingas.

Socialinės pagalbos sistema Kanadoj daugeliu atveju skiriasi nuo Europos kraštų ir daug kam neįsigilinusiam į šią sritį ar netekusiam susidurti su viena ar kita problema atrodo, kad socialinės pagalbos Kanadoj iš viso nėra. Taip galvoti būtų labai klaidinga. Socialinės pagalbos sistema Kanadoj yra pritaikyta šio krašto

ar vasaros pradžioje po planuojamos „didžiųjų keturių“ konferencijos.

KITA DIDESNIŲ ŠIO DEŠIMTMEČIO PROBLEMŲ YRA PERDIDELIS ŽMONIJOS AUGIMAS IR DAUGINIMASIS,

o ypač atsilikusiuju ir taip dinamų „neišsivysčiusiuju“ kraštuose. Modernioji medicina jau pasiekia ir šios kraštus, išgelbėdama milijonus gyvybių, bet tuo sukeldama naujus „galvos skausmus“ ir rūpesčius pasaulio ateities planotojams. Labai jau keistas reiškinys, kad tuo laiku, kada Jungt. Amerikos Valstybės ir Kanada nežino, ką daryti su milžinišku žemės ūkio produktų pertekliumi, tuo pačiu laiku masės žmonių Azijoje ir Toliuoje Rytuose, jei ir nemiršta badu, tai tikrai badauja. Paskutiniaisiais statistiniais duomenimis, šiandien pasaulyje turime 2,9 milijonų žmonių, kurių pusė beveik badauja, o apie vienas milijonas žmonių uždirba per metus nedaugiau kaip 150 dolerių. 1970-ais metais pasaulis turės 3½ milijono žmonių. Raudonoji Kinija šiuo dienu turinti 654 milijonus žmonių. Nukelta į 6-tą psl.

mentalitetui ir gyvenimo sąlygoms.

Pažvelgus istorijon atrandam, kad Kanadoj taip, kaip ir kituose kraštuose, socialinės pagalbos sistema vystėsi iš labdarybės (charite). Lai kiti bėgant ir keičiantis gyvenimo sąlygoms, paskirų asmenų praktikuojama labdarybė pasidarė nepakankama. Įsikūrę įvairios privačios labdarybės organizacijos, kurios stengėsi teikti pagalbą vienu ar kitu atveju. Kada problemos didėjo ir darėsi komplikutesnės ir skaitlingesnės, kai kuriais atvejais ir tų privačių labdarybės organizacijų nepakako ir teko valstybei — valdžiai imtis atsakomybės socialinės pagalbos srityje. Tokiu būdu

Kanadoj yra dvi ryškios socialinės pagalbos sritys:

privačios iniciatyvos ir valdžios.

Paminėsim dabar kelis Kanadoj veikiančius įstatymus su kuriais ciliuam žmogui gali tekti dažnai susidurti: Allocation familiale, Pension des Meres Necessiteuses, Pension d'invalides, Pension de vieillesse, Pension d'Assistance Publique. Yra dar ir kitų, liečiančių daugiau atskiras specifines grupes, kaip nelaimės darbe, karo veteranų, aklųjų ir kitų, kurių čia plačiau nemanom aiškinti.

Allocation familiale: vaikų priedas, kurį gauna kiekvienas Kanadoj gimęs ar metus Kanadoj išgyvenęs vaikas, nuo gimimo iki 16 metų amžiaus. Suma yra nuo 6 iki 8 dol. mėnesiui pagal vaiko amžių.

Pension des Meres Necessiteuses — pagalba motinoms, kai vyras miręs arba serga ir nedarbingas daugiau negu vienus metus. Suma yra nustatoma pagal vaikų skaičių ir motinos sveikatą. Prie šios pagalbos motina gali šiek tiek turėti pajamų ir gali turėti nuosavybę iki 6.000 dol. vertės.

Pension d'invalide — pagal ba invalidams ir chroniškiems ligoniams, — nustojusiems sveikatos ir darbingumo visam gyvenimui. Suma yra 55.00 doleriai mėnesiui.

Pension de vieillesse — senatvės pensija. Ja gali pasinaudoti 65 metų žmogus, jei įrodo, kad jau nepajėgia užsidirbti pragyvenimui; nuo 70 metų ši pensija skiriama visiems be išimties.

Pension d'Assistance Publique — pagalba ligos atveju ligoninėje ar namuose. Šia pagalba gali pasinaudoti kiekvienas, kurį miestas pripažįsta nepajėgiu apsimokėti už gydymą. Ligonies šeima tuo metu gali gauti pagalbą namuose. Suma nustatoma pagal ligą, šeimos dydį ir tt.

Tenka pridėti dar keletą žodžių

apie gydymo galimybes.

Kiekvienas žmogus, pripažintas nepajėgiu užsimokėti gydymą, yra gydomas dovanai. Be to, prie ligoninių veikia klinikos, kurios arba dykai, arba už minimalų atlyginimą teikia visus mediciniškus patarnavimus. Tai priklauso nuo žmogaus uždarbio ir bendros finansinės padėties. Susiduriant su sunkumais, patartina kreiptis į ligoninės service sociale skyrių, kuris padės išsiaiškinti.

Privačios iniciatyvos sritys

Yra labai plati ir šiame straipsnyje nespėjusios jos nagrinėti (nebet būtų pageidavimų ateityje), tik trumpai pasistengsim apibūdinti, kas jai charakteringa. Yra daug organizacijų, kurios rūpinasi materialiu gerbūviu. Yra kitos organizacijos ar įstaigos, kurių tikslas padėti žmonėms įvairiose šeimų, vaikų, netekėjusių motinų, nusikaltėlių, jaunamečių, nusikaltėlių ir įvairiose kitose žmogaus problemose. Šių įstaičių personalas susideda daugumoj iš profesionalų socialinės srityje (social worker - travailleur social), žmonių, turinčių specialų universitetinį išsilavinimą ir pasiruošimą padėti žmogui, turinčiam problemą, kurios jis vienas pats nepajėgia išspręsti. Ši sritis yra labai plati ir keliais sakiniais neįmanoma ją apibūdinti.

Kaip jau minėjome anksčiau, šiam straipsnelyje nebuvo įmanoma duoti visų smulkmenų. Tikslas buvo pabrėžti, kad žmogus, susidūręs su problemomis, gali kreiptis savo mieste į bet kurią socialinės pagalbos įstaigą.

Ir. Lukoševičienė.

Lenkų karo atstovo Kaune prisiminimai

6.

Sausio mėn. pabaigoje, atvykęs pas mane maj. Korotkich pranešė apie turimas tikras sovietų generalinio štabo informacijas, kad Vokietija artimiausiu metu užims Klaipėdą, ar tai lokalinio pučo pagalba, ar tam tikru spaudimu lietuviams. Savo kalboje, maj. Korotkich nieko daugiau neklausdamas, stipriai vėl akcentavo, kad visa padėtis Europoje tampa labai rimta ir pavojinga, o Reichas yra pasiruošęs tolimesnei ofensyvai.

Kaunas, 1939 m. kovo 12 d.

Kovo 10 d. Lietuvos kariuomenės vadas gen. St. Raštikis po pietų mano namuose pareiškė, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos reikia tuoj pat daryti karinį susitarimą, atsižvelgiant į gresiantį vokiečių pavojų. Kartu, jis pareiškė, Varšuvos apilankymo pageidavimą, padarant vizitus ir užmezgant asmenišką ryšį su aukščiausiu lenkų karine valdžia: maršalu Rydz-Śmigly, gen. Kasprzycki ir gen. Stachiewicz. (Pirmasis buvo Lenkijos karo ministeris, antrasis — generalinio štabo viršininkas — vertėjas). Po aptarimo su manimi „keturias akis“ vizitų Varšuvoje, lygiai tą patį jis pakartojo prie manęs, esančiam priėmimo mūsų pasiuntiniui Lietuvoje p. Charvatu. Iš mano pasikalbėjimo su gen. Raštikiu padariau išvadą, kad jis principu priėmė trijų Baltijos valstybių karinės sąjungos pasiūlymą, atremiant ją į Lenkiją ir garantuojant didžiojioms vakarų valstybėms, o taip pat S. S-gai.

Gen. St. Raštikio kovo 10 d. pareiškimą priėmiau kaip Lietuvos vyriausybės atsakymą ir mano siūlymus, padarytus 1938 m. gruodžio 16 d. plk. Dulksniui. Dabartinėje padėtyje yra būtina, kad gen. Raštikio vizitas Varšuvoje įvyktų kuo greičiausiai. Šiuo reikalu atitinkamai nušviečiau generalinio štabo viršininką Varšuvoje.

Be jokio abejojimo, gen. Raštikio kelionė į Lenkiją yra politiniu sprendimu Lietuvos vyriausybės, vertu didelio dėmesio, nors pats sprendimas padarytas labai vėliai. Lietuvos vyriausybė, aiškiai gresiant pavojui Klaipėdai, nutarė vesti pavogesnę - tvirtesnę politiką Reicho atžvilgiu. Bendrai, į daugelį mano raportų generalinio štabo viršininkui, nesulaukiau jokių atsakymų. Gal būtų, kad atsakymą asmeniškai gaus Varšuvoje gen. St. Raštikis.

Kaunas, 1939 m. kovo 24 d.

1939 m. kovo m. 21 d. Vokietija užėmė lietuvišką Klaipėdą, pavadindami ją vėl — Memel. Klaipėdos atėmimą Vokietija sujungė pasirašymu nepuolimo sutarties su Lietuva. Ji griežtai draudžia Lietuvai bet kokiuose susitarimuose su trečia puse įrašyti kariškų paragrafus. Savaimė aišku, tas nukreiptas yra prieš Lenkiją ir S. S-gą. Artimiausiomis dienomis, panašias sutartis Vokietija sudarys su Latvija ir Estija.

Kaunas, 1939 m. balandžio 26 d.

Gen. Raštikis grįžo iš Berlyno, kur buvo išvykęs į 56-tą Hitlerio gimtadienį. Gen. Raštikio pakvietimu, buvau pas jį nuvykęs į namus. Savo iniciatyva, jis perėjo prie aptarimo lietuvių - lenkų santykių, pareiškdamas, kad Lietuva užlaikys karinį neutralitetą, kilus vokiečių - lenkų konfliktui. „Pradžioje kitaip pasielgti negalime — vėliau, besivystant situacijai — pamatysime. Tačiau man atrodo — nolens volens — atsirastime toje pusėje, kurioje bus Lenkija“. Taip atsakė gen. Raštikis. Žinojau, kame reikalas, tačiau gen. Raštikiui pastebėjau, kad įvyko labai didelis ir rimtas skirtumas su ta padėtimi, kurią jis buvo užėmęs kovo 10 d., kada jis pats siūlė Lenkijos ir Pabaltijo valstybių karinį susitarimą. Gen. Raštikis vietoj atsakymo, sudėjo bejėgiškai rankas sakydamas, kad nuo paskutinio mūsų pasikalbėjimo daug kas pasikeitė Lietuvoje, Pabaltijo ir Europos valstybių padėtyje, o toje situacijoje, Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms, palieka laikytis tik neutralumo.

Kaunas, 1939 gegužės 7 d.

Tačiau gen. Raštikis vyks į Varšuvą. Ryšium su tuo, gegužės 5 d. buvau Varšuvoje pas gen. Stachiewicz ir plk. J. Smolenski, generalinio štabo, II-ro sk. viršininką, kuris perėmė pareigas iš plk. Pelcinskio. Po pietų buvau priimtas maršalo Edv. Śmigly-Rydz.

Gen. Stachiewicz ir plk. Smolenski visiškai nejudino Pabaltijo valstybių ir Sov. Sąjungos reikalų, Lenkijos - Vokietijos karo atveju. Nepajudinti buvo ir tie visi klausimai, kuriuos persiunčiau 1938 m. gruodžio mėn. Negavau ir dabar jokių nurodymų bei informacijų. Atrodė, kad generalinis štabas, verčiamas užsienio reikalų ministerijos, visiškai nesiškaito karinės sutarties sudarymu su S. S-ga ir ryšium su tuo, atitinkamų sutarčių sudarymu su Baltijos valstybėm, o ypač tingai Lietuvai.

Ši karta, pas maršalą Edv. Śmigly-Rydz, buvau labai trumpai, nustebintas juo klausimu: „kokiu tikslu atvykta į Kauną gen. Raštikis ir ko jis čia pageidauja“. Atsakiau, kad po paskutinių įvykių Europoje, o ypač Vokietijoje, oficialus gen.

Raštikio vizitas Lenkijoje, politiniu atžvilgiu, bus išlyginimas jo paskutinio apsilankymo Berlyne. Lietuvai ir kartu visam pasauliui, bus užmanifestuota, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos yra draugiški, normalūs santykiai. Pats gen. Raštikio apsilankymas reikalingas įvertinimo, kaip pozityvaus ir didelio politinio įvykio. Taip pat, marš. Śmiglyui pastebėjau, kad gen. Raštikio vizito nutarimą yra padarius Lietuvos vyriausybė, kuri Vokietijos spaudžiama, pasiskelbė už Lietuvos neutralumą bet kokiame Europos kare. Ryšium su tuo gen. Raštikis radikaliai pakeitė savo užimtą prieš kelias savaites poziciją: nuo susitarimo visų Pabaltijo valstybių su Lenkija, karo atveju su Vokietija, jis priėjo prie absoliutaus neutraliteto. Tačiau galvoju, kad gen. Raštikiui bus labai svarbu išsiaiškinti mūsų padėtį Vokietijos ir S. S-gos atžvilgiu. Sov. Sąjungos vaidmuo bus svarbiausias. Nuo jos priklausys, kokią padėtį užims Pabaltijo valstybės, kilus karui su Vokietija. Eventualiai, gal gen. Raštikis ir eis į karinį bendradarbiavimą su Lenkija, tačiau tik įsitikinęs, kad kovoje nebūsime vieni, kad Lenkija iš vienos pusės turės D. Britaniją ir Prancūziją, iš kitos — Sov. Sąjungą.

Maršl. Śmigly-Rydz išklaušė mane be jokių pastabų, pa klausimų. Susidariau įspūdį, kad mano visi 1938 m. raportai, jo nėra pasiekę. Baigus kalbėti, jis davė man paklausimus. Klausimai buvo tie: „Kaip laikysis Lietuva vokiečių - lenkų kare, nedalyvaudant sovietams?“ Daleidžiu, atsakiau, kad konflikto pradžioje Lietuvai laikysis griežto neutralumo, pa našiai kaip ir likusios Pabaltijos valstybės. Eventualiai, to limesnėje karo fazėje, galėtų prisijungti prie antvokiškos pusės, tačiau pagrindinė sprendži, kad ji prisijungs prie tos pusės, kuri turės daugiau karo laimėjimo galimybių. Po trumpo apgalvojimo pridėjau, netikėdamas, jog vėlesnėje karo fazėje Lietuva prisijungtų prie vokiškos pusės.

Sekantis maršalo klausimas skambėjo: „Ar Lietuva norės išnaudoti padėtį, jeigu mes būtume sunkioje kovoje su karuose su Vokietija, ir ar nesusiğundys Vilniaus užėmimui?“ Mano atsakymas buvo negatyvus: pasakiau maršalui, kad pakankamai pažinau lietuvius. Taip ilgai, kaip Lenkija kariaus su Vokietija, lietuviai neišeis prieš Lenkiją. Lietuviai užlaikys savo neutralumą ir į Vilnių neįžygiuos.

Tuom ir baigėsi mano pasikalbėjimas. Dar tą patį vakarą išvykau iš Varšuvos į Kauną.

Iš lenkų kalbos vertė K. Baronas.

Vertėjo priedas. Nesinorėtų tikėti, kad autorius taip ir užbaigtų savo karinę prisiminimų dalį. Juk nuo gegužės mėn. 1939 m. dangus Europoje pradėjo smarkiai niuoktis ir vėliau atėjo lietingos Lenkijai dienos, lenkiškos kariuomenės internavimas Lietuvoje ir kt. Pasirodžius tolimesniai prisiminimų daliai, jų vertimą duosime mūsų skaitytojams.

Ar toli kryžkelė?

VYTAUTO JONYNO PASKAITA KANADOS LIETUVIŲ MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIME MONTREALY

Mieli Mokytojų Dienų dalyviai, svečiai ir viešnios! Dingtelė tokia mintis: Jei svetimi tautai žvilgteltų į mus čia po sėdžiančius, arba jei mes pajėgtumėm išvysti save pačius neišvengiamam mūsų vaikų sielos veidrodyje, kaip mes atrodytume jų abejingam žvilgsniui?

Bijau, kaip sudaužyto dalinio likučiai. Kaip invalidai, ne pajėgūs pažvelgti tikrovei akis.

Nesistebėčiau tokia svetimų jų pažiūra. Ir nepasipiktinčiau. Juk, pagaliau, tarp jų ir mūsų galvosenos tik mažytis skirtinys gumo atšėselis: Jie laiko mus pralaimėjus kovą — mes prisipažįstame tepralaimėję vien kautynes.

Nuo pabėgimo dienos tikina me save, jog esam persitvarkę, peširefuormuojančių dalinių. Neįsivėlinančių į mūšį, bet savo pačia egzistencija varžančių prieš judėjimo laisvę.

Sąskrydžiai, kaip šis — proga peržiūrėti savo gretas, palaikyti ištvermę, patikrinti turimų ginklų vertę. Tik žmonėdamiesi ir dalindamiesi savo patirtim, galim išvengti slogios nevilties ir dvasinio stabo rėjimo. Štai kodėl mums ne svarbus svetimačių požiūris į dirbamą kultūrinį darbą.

Daugiau nerimo kelia kita problema. Tai savitarpio santykiai tarp išeivijos mokyklos ir augančio jaunimo, tėvų ir lietuviškos visuomenės — mokyklos prestižo klausimas.

Ar viskas yra daroma jam palaikyti ir kelti?

O gal ligšiolinė mūsų argumentacija pasidariusi trafaretinė, per daug bendro posėdžio? Gal įsiekotina naujų idėjų bei priemonių glaudinti mūsų, pedagogų ir liet. bendruomenės tarpusavio ryšius?

Štai ką turiu galvoj kalbėdamas apie reikalą patikrinti ginklus.

Visi mylime priaugančiąją kartą. Tėvai ir jūs, pedagogai. Mūsų bendras lūkestis išauginti ją jautrią, dorovingą ir išmokintą.

Esam išdidūs, jei mūsų vaikai pirmąją kanadiškos mokyklos klasę. Nepasišykstįm jam nei brangių žaislų, nei prasmingą svetimą kalbą leidi, nei televizijos, kad tik jie neatsiliktu nuo vietinių vaikų.

Tačiau dažnai kaip visiškai

natūralų reiškinį priimam faktą, kad vaikas bodisi gimtąją kalbą rašyta knyga ar laikraštuku. Bejėgiškai nuleidžia rankas jo nuasmenėjimo ir nutautėjimo akivaizdą ir kaltinam televiziją bei nelemtus komikus.

Kas išaiškina kodėl taip yra?

Galbūt čia kalbas bendras šio kontinento dvasinis klimatas? Tas konformistinis pradas, verčias visus beždžioniu, dangstytis ta pačia vienodu zo sėrmėgėle, neįsiekiant nieko savitesnio ar sunkiau pasiekiamo.

Kodėl, jei apsukrūs vaizbūnai sugeba įtikinti milijonus moterų bulviamašišių rūbų dailumu, kodėl gi stebėtis, kad jaunimui perpučia masinio psichozos skersvėjai? Ar gi ne jiems (nuo pat kūdikystės) paspėstų spąstai, spąsteliai?

Kuris vaikų neizirė šiukšlės išpieštos ant kakao ar pusrytinių dribsnių dėžutės? Kuris risisimėti į visokio šiamšto kolektyvas?

Niekad vaiko natūralus brenimas nebuvo taip forsuoja mas, niekad jo vaizduotė nebuvo masinama pirmaikiu da

mėjimui įvairiais gyvenimo dalykais kaip šiandien. Dievaži, esama samokslu, kad įgimtas vaikystės ir jaunystės smalsu mo instinktas būtų kuo skubiausiai persotintas ir atrofuotas.

Negana to! Pataikaudami visais būdais vaikui, pseudopsichologas pramanė trijų raidžių burtazodį — „fun“.

Kur tik jo neaptiksi? „Fun with words“, „reading is fun“, „fun with numbers“. Tarsi visiškai neprivalu reikalauti realios pastangos, nemėginti nė jos ugdyti.

Šitokioj dirbtinėj šiltadaržio unksmėj auga ir mūsų mažieji.

Argi tenka stebėtis, jei jie dūšioj pasigenda šeštadienio pamokose tos žadėtosios pramogos, to cukrainio ant šaka liuko — „fun“?

Ar nėra logiška slinktis „su pasaulinti“ išeivijos mokyklą įtraukiant į jos programą (Montrealio ir kitų kolonijų pavyzdžiu), tokių dalykų, kaip sportas, tautiniai šokiai ir žaidimai, kurie vilioja jaunimą burtis draugėn?

Bet, iš kitos pusės, ar nesa

ma pavojaus, kad tasyk išei

vijos mokykla praras savo pa

čios misijos prasmę — ugdyti

išeivius lietuviško dvasioj?

Ar neišvirs savotišku jaunimo klubu? O gal sprendimas kažkokioj vidurkelėj?

„Baltos lankos, juodos avys, Kas išmano, tas jas gano“, taip nusako raštaženklių suvoki mo slėpinį mūsų mįslė. Papras ta ir vaizdinga liaudies išmin tis.

Rodos taip ir jauti tą valan dą, kada ją pirmąsyk ištarė ne žinomas daraktorius. Pirmą syk apeliavęs į savo mokinio — tos kitos juodos avelės, prote lį ir valią. Juk net kovojant su neraštingumu, teko rungtis su vaiko ir net tėvų apatija bei pasyvumu.

Nemeluokim sau: bet kokia mokykla, net gi savam krašte, vaiko galvelėj — nuobodokas reikalas. Prisiminkim, kaip ryz tingai lenktyniavom pavasario valkas ir veržėmės įon kabute se. Tai buvo tenai, Lietuvoj — Išeivijos mokyklos padėtis, ne lyginant nepalankesnė.

Juk ar nekeista, net tinka mo vardo jai nesurandam. Vie ni vadinam šeštadieninė, ant ras, žiūrėk, pakrikštijęs „var go mokykla“. Patys tie pavadi nimai slepia savy kažką nemie lo, nenatūralaus, sunkinančio. Tarsi liet. pamokos kartą per savaitę, būtų koks kerėpla ak muo užsiskersinęs gyvenimo srovėj ir trukdantis jos laisvą tekėjimą.

Ir ne iš vaiko lūpų išgirsti tokius žodžius: „Kol vaikas su važiņėja ten ir atgal, žiūrėk ir pralėkęs šeštadienio rytmetis. Verčiau pasisodinu jį porai va landų namie prie knygos ir pa simokom lietuviškai.“

Patetiškai skamba ši „moti nos prie „ratelio“ laikysena. Bet ar jos vienos pakanka gy vajai lietuviųbei ugdyti?

Ar nėra jos tolimi padari niai tie, kad vėliau jaunimas neišsigauna, tiesa, savo tėvo, mo tinos tautybės. Bet lieka su kalkėjusia tautos ląstele.

Ar nereikėtų akcentuoti lie tuvių visuomenėj, kaip tik šio išeivijos mokyklos aspekto, jog ją lankantis ugdo savyje vieną vis labiau pamirštamų psichinių galių — valią, savi tvardos ir pareiagingumo jaus mą. Ar ne jos dėka jauniklis iš mažens įpranta, kad gyveni mas anaipol ne smagių pramo gų virtinė, bet yra ir dvasi nių prievolių nešėjas.

Vėliau brendimo amžių jis galbūt su dėkingumu prisimi ns tą patirtį. Šešt. rytmečiai praleisti savųjų tarpe, prisimi nimų vėsiojo galbūt padės jam lengviau suprasti save patį ir jaustis sau — žmogum gyveni mo verpetuose.

* *

Tautinis sąmoningumas, sutapatinimas savęs su 3 mil. saujelės Nemuno upynė liki mu, ilgą laiką glūdi pumpuru širdy. Netgi savame krašte.

Ne kiekvienas pergyvena jo vienkartinį ar daugiakartinį pražydėjimą. Bet podirvio van deniu tam pumpurui užsimegz ti nėra vien gimtosios kalbos mokėjimas. Kad jis išaugtų, reikia integraline savęs dalim paversti ir savus papročius šei mos tradicijas ir solidarumo jausmą tautos dvasinėm aspira cijom.

Argi tenka stebėtis, kad už mąry pasigirsta balsų, iš viso neigiančių tautinio auklėjimo reikalingumą. Jų nuomone, pra tindami jaunimą prisilaikyti sa vo bendruomenėj, mes juos už darom lietuvių dvasiniam ghet to. Laužom jų asmenybę, sė dami į jų vaikiškas sielas bai siąją mūsų amžiaus raugę — menkavertiškumo kompleksą.

Kitai į tai ačiū Die žiūri sociologai, nagrinėję visuome nės atplaišų psichologiją ir fa natinių sąjūdžių priežastis. Jei modernus gyvenimas išaugina vis didėjančią jaunuolių nusikal telių ir šiaip antisocialaus ele mento skaičių, tai tautinių mažumų, kaip mes, atveju, jų priežastim esąs atitokimas nuo savo bendruomenės bei jos tra dición. Netgi žydu, šiaip jau nuostabiai vieningos tautos, tarpe, kacetų palūžėliais būda vė tie, kurie ilgesnį laiką nesį jautę savo bendruomenės na riais.

Ar nevertėtų, kad šiuo klau simu pasisakytų buvę lituanis tinės mokyklos absolventai, sa vo patirtim žiną, ar jos lanky mas skurdino ar spartino jų asmenybės formavimąsi. Gal būt jų atviros pastabos padėtų geriau už mano išprotavimus, nustatyti konkretesnes gaires, kuo remtinasi liet. mokyklų lankymo propagavime.

Rašytojas J. Gliada nese niai paleido svietan „arčnyvi nės lietuviybės“ naujodarą. Tie sa, jo romano jaunuoliai nau doja šį, paniekinantį mūsų kul tūrinę politiką posakį labai ne aiškia prasme. Bet galbūt, kaip tik dėl šio miglotumo, prana šautina, jog šis terminas pri gys.

Nelaikytumėm tačiau Gliau dos teisių už tai, kad jis inkri minuoja šios laikysenos atsto vais jaunimą. Ar ne teisingiau teigti, kad mūsų jauniausios kartos pozicija tiek „gyvo sios“, tiek „orchyvinės“ lietuvių bės atžvilgiu būvų veikiau apa tiška bei indiferentiška.

Ir šio padarinio kaltininkais Nukelta į 5-tą psl.

KULTŪRINĖ KRONIKA

„MOTERIS“ SKELBIA KONKURSA

Skelbiamas straipsnių konkur sa tema: „Lietuvaitės ka talikės moters misija išeivio je“. Už geriausį straipsnį bus išmokėta 50 dolerių premija, kurią paskyrė Hamiltono kata likės moterys.

Konkursui skirtus straips nius reikia prisiųsti iki šių me tų birželio 1 dienos adresu: „Moteris“, 46 Delaware, To ronto, Ont., Canada.

FREIBURGIEČIŲ INSTITUTO MENO PARODA

Korp. Gintaras ruošiamoje Freiburgo Ecole des Arts et Metiers lietuvių dailininkų me no parodoje Čiurlionio Galer ijoje Čikagoje dalyvauja šie dailininkai: R. Viesulas, J. Akstinas, V. Balukienė, V. Ignas, A. Kurauskas, R. Mozoliaus kas, J. Mieliulis, M. Nasvytis, J. Šapkus, J. Šapkuviene ir V. Remeika.

JAUNIMO ANSAMBLIS „TEVIŠKELĖ“

Čikagoje jau kuris laikas gy vuoja Brighton Parko mokslei vių ansamblis, neseniai pasiva dijęs „Tėviškėlės“ vardu. Jam priklauso apie 60 jaunų lietu vių ir lietuvių, aktyviai besireiškiančių dainų ir taut šokių srityje. Vyresnieji šiuo metu savo repertuare turi lie tuvišką vaizdelį „Rūtų darže lis“, kurį kelis kartus jau su vaidino Čikagoje ir priemies čiuose. Balandžio 24 d. jie bu vo nuvykę į Indiana Harbor, Ind., kur pasirodė vietos lietu viams. Gegužės 21 d. jie pasi rodys Racine, Ill.

Šį apie 1 val. užtrunkantį vaizdelį paruošė Faustas Stro lia, kuris tai ppat jo išpildyto jis palydį akordeonu. Nese niai jis visam veikaliukui, turin čiam nemaža naujų dainų, pa rašė piano partiją. F. Strolia yra šio ansamblio siela, pilna to žodžio prasme, ir jo darbo pasekmes galima aiškiai matyti.

Galima drąsiai tvirtinti, jog tokių veinetų, kaip šis, Ameri koje bei Kanadoje yra vos vie nas, kitas. O kaip būtų gera, kad jie išdygtų kiekvienoje mū sų kolonijoje. Tad neturėtume reikalo nuogastauti dėl mažo mūsų chorų ir taut. šokų gru pių prieauglio. Mačius „Tėvi škėlės“ jaunuosius, galima ne perdardant sakyti, kad jie ne tik savo sugebėjimais, bet ir sa vo lietuviškumu yra stipresni už daugelį mūsų vyresniųjų.

E. Š.

LIETUVIŠKA OPERA ESTIJOS SCENOJE

Seniausiam Estijos teatre „Vainemiune“. Tartu mieste, įvyko jauno lietuvių kompoz itoriaus V. Baumilo operos „Pa skenduolė“ premjera. Estijos scenoje šis veikalas pavadin tas „Veronika“.

Kaip žinoma, operos pagr in dan paimta apysaka „Pasken duolė“, su kuria Estijos skai tytojai jau pažįstami iš A. Vie nuolio apsakymų rinkinio, es tų kalba išleisto prieš trejetą metų.

„Veronika“ — pirma lietu viška opera Estijoje. Jos sta tytojas — Estijos nusipelnęs meno veikėjas Udo Valjaots. Kauniečiams jis žinomas kaip estų operetės „Rummu Jury“, statytojas Kaune, režisierius ir baletmeisteris. Diriguoja Ja an Hargel, dekoracijos — Es tijos nusipelnusio meno vei kėjo Voldemar Peil, baletmeis teris — susipelnusi meno vei kėja Ida Urbel. Pagrindinį Ve ronikos vaidmenį atlieka jau na dainininkė Lehte Mark.

LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS

P. Tamuliūno „Daugiabal sis sosiedžio“, išleistas peda goginės literatūros leidyklos, taikomas muzikos mokykloms ir konservatorijai. Vadovėlyje 240 pavyzdžių. Antroje vado vėlio dalyje polifoniniai muzi kos kūriniai. Kaip savitas lie tuvių polifoninės muzikos pa vyzdys yra duodamos sutarti nės dainos. Vadovėlis teigia mai vertinamas.

● V. Mykoliaičio - Putino ro mano „Altiorių šešėly“ verti mas į lenkų kalbą turi didelį pasisekimą skaitytojų tarpe. Varšuvoje leidžiama antroji šio romano laida.

● Architektų sąjungos studer tų architektų diplominių pro jektų konkurse premijuoti Kau no Poitechnikos instituto stu dentų K. Balėno, A. Lečkaus, G. Tiškaus ir Z. Daunoravi čiaus darbai.

Paskatinamąja premija atž y mėtus J. Brazio „Gyvenamojo namo su studijomis dailinin kams“ projektas, o garbės raš tu apdovanotas A. Geibūno diplominis darbas „Operos ir baletu teatras Vilniuje“. Šių architektų diplomantų darba ms vadovavo doc. K. Šešelgis, doc. A. Lukošaitis, doc. J. Pe rasis ir kiti.

● Vilniuje 5 dienas koncerta vo indų šokių ansambliis „Dar pana“.

Paskutinė vakariene

Čia yra duodama apysaka dabartinio Lietuvos rašytojo A. Jonyno, pavadinta „satyrine apysaka“, bet joje per „satyrą“ kyšto kyšo dabartinis Lietuvos gyvenimas. Redakcija mano, kad skaitant šią, gana gyvai parašytą, apysaką, galima pažinti dabartinį Lietuvos gyvenimą ir dabartinę literatūrinę būseną. Patartina skaitytojams atkreipti dėmesį į okupuotą Lietuvon gražintą rusiškąją biurokratiją, vėliai bujojančią mėsčioniškumą, rutiną ir viską žudantį trafaretu tapusį „komunizmą“.

PRIEŠ PRASIDEDANT ĮVYKIAMS

Valdybos viršininkas Jonas Bildžius ir vėl susiruošė ko mandiruotėn. Ko — ko, o sėdėjimo savo įstaigoje Jonas Bildžius nemėgo, kaip katinas garstyčių. Ir nežinia, kas čia buvo kalčiausias: kokia nors viršininko liga, jo neramus būdas ar šai tojo karo būseną Bildžiaus namuose, kuriuose agresyvi žmo na siekė nedalomos valdžios, bet, pasėdėjęs įstaigoje kokią sa vaitėlę, viršininką apimdavo toks begalinis nerimas, toks pik tas suirzimas, kad ne tik jis patys, bet ir visi jo pavaldiniai pra dėdavo neberasti sau vietos. Dvi dienas valdyboje siausdavo viesulas, pyškėdavo, trinksėdavo uždarinėjamos ir atidarinėja mos durys, koridoriumi lakstydavo išsigančios inspektorai, nu stals lakiodavo popieriai su storais ir plonais aplankais. Visa valdyba tas dvi dienas įnirtingai šalindavo savo darbo trūkumus, negailestingai kritikodavosi, įsiekodavo naujų darbo formų. Trečios dienos popietę visuotinis kūrybinis įtempimas posiekdavo tokį laipsnį, kad ir pats Bildžius neišlaikydavo: paskubom susiruošdavo ir nuskubėdavo pas ministro pavadu toją suderinti klausimo dėl savo eilinės komandiruotės į val dybą patikėtus ūkius.

A, jūs jau norite sužinoti ir į kokius, būtent, ūkius, ir ko kius, konkrečiai imant, valdybos viršininkas, ir kuriai minis terijai ši valdyba priklauso, ir kokio amžiaus, išsilavinimo, ūgio yra viršininkas? Žinau aš jus: jūs viską norėtumėte ži noti. O pasakyk jums viską — jūs pradėsite kritikuoti. At seit, tokioje ir tokioje valdyboje visai ne Bildžius, o Kildžius yra viršininkas; jis visai dar ne plikas, jo paausiuose tebejuo

duoja po gerą šepetį plaukų. Na, kam gi man su jumis ginčyti tis... Jeigu jau jūs esatte kritikai (ir dar labai gudrūs), jeigu jūs daugiau už mane žinote ir suprantate, tai būkite malinūs ir atspėkite patys, apie kokią valdybą čia kalbama ir kuriai mi nisteriai ji priklauso, ir kas būtent — Bildžius ar Kildžius yra jos viršininkas. Aš jums tvirtinu, kad Bildžius, ir ne Antanas, o Jonas Bildžius — pusmąžis žmogus, šiek tiek praplikęs, že mas ir storas, bet labai judrus, energingas, o tam tikrais atve jais netgi aišktingas, labiau pasitikįs savo titulu, negu savo protu. Norite — tikėkite, norite — netikėkite. Kildžiumi aš jo vis vien nevadinsiu, neatsisakysiu savo kūrybinės laisvės.

Velnias rautų, kai tik užkliūnu už kritikų, tai ir nusuku šali. Ir kam gi man su jais ginčytis... Savo darbo neturiu, ar ką?

Valdybos viršininkas Jonas Bildžius ir vėl susiruošė ko mandiruotėn. Jausdamas, kad valdyboje įsisiautęs darbštumo uraganas ir tarpusavio kritikavimasis jam pačiam gali sukelti plaučių uždegimą, (gerai, jeigu paprastą... O jeigu krupozinį, kaip pasakė vienas rašytojas, dramaturgas ir poetas, bėgdama iš kūrybinės komandiruotės Kuršėnuose), viršininkas sku biai užpukstė laiptais į antrąjį augštą ir pareiškė ministro pa voduotojui, kad reikalai kai kuriuose jam patikėtuose ūkiuose tiek pašliję, jog be jo, Bildžiaus, asmeninės paramos ne velnio ten neišsiga: rugiai sudygsią, avižos nebūsiandios nu pjautos, o apie žiemkenčių sėją iš viso, esą, būsianti užmiršta.

Ministro pavaduotojas pasiraukė, pasiraukė. paskui mos telėjo ranka ir su skaudžiu atodūsiu išspaudė: — Važiuk.

Kiekvienas kvailys žino, kad lipti laiptais žemyn yra daug lengviau, negu augstyn. Bet ne kiekvienas yra patyręs, kaip lengvai skriejama laiptais žemyn, gavus ministro pava duotojo sutikimą komandiruotei šešioms dienoms į tokias vie tas, kur gal tik gulbės pieno ir tetrūksta... Ei, svajone! Ko kia tu mums graži, kol neišsikūniji...

Sugrįžęs į savo kabinetą, Jonas Bildžius trumpai cirkštė lėjo skambučiu. Į kabinetą tuoj pat išoko ne visai jaunutė, bet visai moderniška mergina palaidomis garbanomis (tai yra ne susivėlus, o susisukavusi ta naujausiaja šukuosena, kuri pikantiškai vadinama „nerūpestingumu“)

— Zita, — tarė viršininkas oriai, — skubiai iškviesk man

šoferį.

Susivijo languotas sijonas, sužvangėjo dideli auskarai, supykėjo dvejos kabineto durys, koridoriumi nustrakėjo skersni žingsneliai. Ir jau po akimirkos tame pačiame korido riuje pasigirdo reti, tvirti vyriški žingsniai. Tarpdury tuoj pat pasirodė augštas, išstęsęs šoferis ant kaktos nusvirusiu plauku kuokšteliu, geraširdišku veidu ir žvitriomis, gudriomis akimis.

— Algi, — kreipėsi viršininkas tuo pačiu dalykiniu, įsak niu tonu, — važiuojame į komandiruotę. Spėsi per valandą paruošti mašiną?

— Mašiną — spėsiu, — atsakė šoferis, šiek tiek išsisuku nėdamas, — bet aš dar nepietavęs...

— Papietausime vietoje, — atkirto Bildžius. — Ir aš ne pietavęs. Kelionė neilga.

— O ar jie žino, kad mes atvažiuojam, — vėl sudvejojo šoferis, darydamas viršininkui aiškią užuominą.

— Žino, žino... — suirzo Bildžius. — Ką reiškia: žino, nežino... Nuvažiuosime — sužinos.

— Važiuojam! — sutiko šoferis ir linksmai nusišiepė.

Po valandos padėvėta „Pobeda“ jau kopė į Panerių kal ną. Jonas Bildžius sėdėjo šalia savo ištikimo šoferio — Algirdo Trinkūno — ir visą laiką reguliavo jo važiavimo tempą. Tai lėčiau, tai greičiau, tai „atsargiai“, tai „spausk“. Ir čia, mašinoje, jis buvo tikras viršininkas, jautė savo atsakomybę.

Jono Bildžiaus nuotaika pasisuko iš karto šimto aštuo niasdešimties laipsnių kampų. Ji apėmė tas džiaugsmingas laisvės jausmas, kurį yra patyręs kiekvienas, kam teko ilgai įtikinėti abejojančią žmoną, kad štai išbėgi tik valandėlei pas draugą, nors ištikrųjų esi susiruošęs į smagias išgertuves, ir pagaliau žmona patikėjo, nesikoliodama išleido pro duris ir net pamiršo pagrasinti:

— Tik, žiūrėk, greit pareik!

Ei, tas palaimintas, tas apgaulingas, tas prakeiktas lais vės jausmas! Kiek jis mums atneša kartelio rytą, kai prasi deda:

— Kur buvai? Kada parėjai? Su kuo buvai? Kas dar buvo?

Kodėl žemėje nieko nėra patvaraus? Kodėl visų nepa tvariausia, visų neištikimiausia yra linksmybė?

D. b.

WELLAND, Ont.**TRADICINĖ NIAGAROS PUSIASALIO
PARAPIJOS ŠVENTĖ**

Šventė jau čia pat, liko vos dvi savaitės. Ji ruošiamas, kaip jau žinoma iš spaudos, gegužės 21 dieną. Pradžią 4 val. p. pietų.

Todėl ruošimės atvažiuoti visi ir pasikvieskime savo draugus.

Ruoštis yra ir ką, nes šventės rengimo komitetas „dirba iš peties“, kad būtų visi patogumai svečiams.

O Toronto Prisikėlimo parapijos choras, nors ir turėdamas jau ir taip platų repertuarą, vadovaujamą Vaclo. Verikaitis, smarkiai ruošiasi mini šventei.

Solistas Vaclo. Verikaitis savo koncertinei daliai taip pat turi pasirinkęs labai gražių dainų.

WINDSOR, Ont.**DU SVARBŪS MINĖJIMAI**

Windsoro Lietuvių Bendruomenės susiorganizavimo ir veiklos dešimties metų sukakties ir Motinos Dienos šventės yra rengiami gegužės mėn. 14 d. šeštadienį, Ukrainiečių salėje, 2690 Seminole St. Mėnimo pradžią 7 val. vakaro.

Oficialioje dalyje trumpomis kalbomis bus prisiminta Bendruomenės Apylinkės dešimties metų veikla ir paminėta Motinos Diena. Meninėje dalyje šeštadieninės mokyklos mokiniai išpildys Stp. Zobarsko lietuvių liaudies pasaką „Brolių jieskotoja“, paruošta

E. Butavičienės, o Windsoro lietuvių choras, ved. J. Sodaičio — padainuos.

Po programos vyks šokiai, veiks turtingas bufetas.

ŠEŠTADIENINĖ**MOKYKLA VEIKIA**

Lietuvių vaikams šeštadieninė mokykla veikia. Joje moko ma lietuviškų dainų, vaidybos ir kitų liuanistinių dalykų. Mokytoja p. E. Butavičienė. Mokyklos adresas: 1249 Els mere Ave.

P. J.

LONDON, Ont.**MOTINOS DIENA**

mūsų apylinkė minės gegužės 14 d., Šešt., Cath. Immigration Centre salėje, 150 Kent St. Vaikučiai, galintieji individualiai kuo nors pasirodyti — dalyvauti programoje, prašomi registruotis pas Daniliūną, tel. GE 87694. Visi jaučiantie

Danutė Švilpaitė, grįžus iš Floridos, padainuos naujų dainų.

D. E.

TILLSONBURG-DELHI, Ont.**DIDELĖS LAIDOTUVĖS**

Balandžio 22 d. Simcoe ligo palaidotas balandžio 25 d. Delhinėje mirė Ignas Samas, senosios kartos imigrantas, žemaitis, eidamas 66 m. Sirgo apie 10 metų rūpestingai slaugomas ir globojamas žmonos Stefanijos, dukters Teresės ir brolio Andriaus. Liko Lietuvoje brolis kunigas Antanas, jau atšventęs 50 m. kunigystės jubilėjų, ir nestiprios sveikatos brolis Bronius, gyvenęs Čikagoje.

Palaidotas balandžio 25 d. Delhinėje mirė Ignas Samas, senosios kartos imigrantas, žemaitis, eidamas 66 m. Sirgo apie 10 metų rūpestingai slaugomas ir globojamas žmonos Stefanijos, dukters Teresės ir brolio Andriaus. Liko Lietuvoje brolis kunigas Antanas, jau atšventęs 50 m. kunigystės jubilėjų, ir nestiprios sveikatos brolis Bronius, gyvenęs Čikagoje.

Fitzgerald. Po laidotuvių velionio žmona, dukteris ir brolis iškėlė gedulo pietus geriausiame visoje apylinkėje restorane, Mil-Mar Manor prie Courtlando. Pietuose dalyvavo apie 200 žmonių. Gedintiems velionio artimiesiems daug padėjo Ona ir Julius Stradomskiai, geri mirusio šeimos bičiuliai. Velionis buvo gero, taikaus būdo asmuo, turėjęs daug draugų ir nė vieno priešo. Užuojauta p. Samams.

GRAZI VAIKŲ ŠVENTĖ.

Bal. 24 d. 4 val. po p. šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko įdomi vaikų šventė — margučių diena. Prisirinko artipilnė salė vaikų ir tėvų. Susirinkusius pasveikino vietos klebonas „Kiaušinių pirkli“ vaidino D. Miceikaitė, G. Miceika ir R. Gudinskas. Vaidinimas buvo juokingas, gerai atliktas. Jau niausia deklamatorė buvo D. Rugienytė 3 m. amžiaus. Dar 5 m. neturinčios sesutės Danutė ir Rūtelė Augustinavičiūtės gražiai pasakė eilėraštį „Eina kiški pas vaikus“. Jos yra šeštadieninės mokyklos mokinės. Ir deklamavo ir duetą dainavo du 4 m. vyrai — Edis Dirsė ir Marius Grincevičius. Įvairius eilėraščius sakė A. Bertulytė, G. Astrauskaitė ir B. Augaitytė, Birutė ir Dalelė Norkutės, Daina Augaitytė, Rita Augustinavičiūtė, I. Galeckaitė, L. Rugienytė, I. Žebertavičiūtė, G. Lapėnaitė, St. Kazakevičiūtė, J. Kazakevičius, Irutė Diršytė.

Šeštadieninės mokyklos vaikai, vadovaujami mokyto. M. Norkaus, padainavo liaudies dainų. Akordeonu grojo L. Grincevičius, H. Galeckas, P. Balnis. Vėlykų bobute buvo p. Viltrakienė, gražiai pakalbinti vaikus ir juos apdovano jusi saldainiais.

Margučių varžybose pirmą premjerą laimėjo I. Gaekaitė, 2-ą B. Augaitytė, 3-čią R.

ŽEMA KAINA

Laurentidėje, prie Val-David,

parduodami žemės sklypai; yra privatus ežeras su plačiu medžioklė, žuklė, ski, — veikia visus metus. Mažas įmokėjimas. Daugiau žinių suteiks St. Morkūnas, tel. PO 8-0890.

BELLAZZI — LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville LaSalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

St. No. DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBES RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E. Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montreal: Aug. Mylė. Tel. UN 1-1176.

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBES RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E. Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

AR TOLI KRYZKELE...

Atkelta iš 4-to pusl.

esame mes patys — vyresnioji karta.

Jei jau kas turėtų teisę kalbėti apie archyvinės nuosėdas liet. mastysenai, tai pirmoji eilė jū, pedagogai.

Nežiūrint, kad gyvenimas stato tautiniam aukėjimui iš eivijoj vis sunkiau įveikiamas kliūtis, toli gražu nepastebėtu mėm pažangos bendruomenės ir mokyklos savisaugos srity.

Argi ne savęs apgaulė tikėtis, jog mokytojas pajėgs apkapoti šeštadienio rytmetį visas piktžoles, kurios išmetė sa vaikių būvį įseiviu sąmonės gatvė, namuose ir vietinėje mokykloje? O tačiau, pasisakykim sau atvirai, tokių stebuklų tiki mės ir laukiam.

Daugeliui mūsų „šeštadieninė“ mokykla (ir ne tik ji viena, bet ir liet. knyga ir spauda) tarsi penkcentinis dienraščio savaitgalio priedas. Neypatingai kažinkas, bet vis pajvairinamas.

Tarsi būtumėm visapusiškai patenkinami mūsų jaunikių formavimu kanadiškojo mokykloje. Jeigu taip, kodėl nepasigailim vaikams knygų — knygelių, bei kultūrinių televizijos programų? Ar nesama čia vidinio prieštaravimo? Ar ne nusipigimam ir negriaunam savo pačių autoriteto vaikų aki vaizdoj atlaidžia laikysena Kanados mokyklinės sistemos atžvilgiu, jei dūšios gilumoj jį mums atrodo, jei ne chaotiška, tai bent netobula?

Nesijaučiu kompetentingas įsileisti į vietinės mokyklos programų ir metodikos kritiką. Norėčiau tik pacituoti, iliustracijos dėliai, kelis pripuolamus mažmožius, nesu prantamus mano, žaliakalni augintinio, galvosena.

Vargsta pūkši pirmaskyris kreiveliuodamas raides. Pratybų sąsiuviniai — gauti iš mokyklos — prasti, dviejų linijų. Popieriaus kokybė beveik visai vietinė. Prisimeni, būta Lietuvoje, Europoje, languotų pratybos lankų, įžambinimų linijom. Apibėgau visus stambius knygybus — neaptikau. Svajoti apie ką nors panašaus į rusų „propis“ — raidžių rašymo metodiką — iliuzija.

Antrus metilius lupa vaikiukas mokykloje, bet tėveliai iki šiol dar nėra matę, kaip atrodą jo uždavinynas. Parsinešė užsirašęs porą uždavinių ir viskas. Dar kad jie būtų susegti kaip galvosūkis. Ale taip jau mechaniškai, jog, dievaži, negudriausias išspręs kitus, atlieks pirmąjį.

Imkim vaikiškos lektūros problemą. Rodos esama apščių angliškų knygų. Švenčių sąvartoj prirėikė dovanėlės kaimynų vaikui angliukui. Slampinėju po vaikų lit. skyrius. Prakeikimas — vis tie patys „Treasure Island“, „Black Beauty“, „Alice in wonderland“, „Jungle Book“. Veltui dairau

si „Rolando giesmės“, „Nibe lungų“, „Haufo pasakų“. Ar ne kurjozas? Liet. gimnazijoje mokėmės anglų kalbą skaitydami „Happy Prince“. Nepati kėsit — nesuradau anglų kalba Oscar Wilde pasakų rinkinio.

O krikščioniškos mastyse nos persunkta Edm. d'Amicis „Širdi“ gavau iš anapus — LT SR Valst. Leid. leidinį.

Kitas šypstels klausydami sis. Prisimins W. Nabokovo Pniną jieskantį J. Londono „Mast. Edeno“. Sutinku. Kiek vienas turim silpnybės senti mentą, jaunytisj skaitytom knygoms. Galbūt pervertinam jų reikšmę ir poveikį. Galbūt... Bet, iš kitos pusės, ar verta stebėtis jei kanadietė filologijos studentė prisipažįsta negirdėjusi Goethės, Cervanteso, Dostojevskio... net vardų?

Atsitiktinai, sakau, tai mažmožiai, bet pakankamai ryškūs parodyti, kad pasikliauti kanadiškąja mokykla ir lektūra, toli gražu perdrąsu. (d. b.)

ATSIŪSTA PAMINĖTI

„KARIO“ 4 nr. išėjo iš spaudos ir jau pasiekė skaitytojus. Sio numerio turinyje įdėti rašiniai: A. Rėklaičio — Lietuvos veteranų s-gos „Ramovės“ dešimtmečio proga, J. Apyrbio — M. S. O. (Sargybų ir transporto pabaltiečių daliniai prie anglų kariuomenės Vokietijoje), Dr. V. Sruogienės — Archeologas Tadas Daugirdas, Balio Sruogos — Tadui Daugirdui paminėti, Jono Rūtenio — Žalgiris (Istorinė kronika eilėmis), Pr. Alšėno — Gusaro atsiminimai, K. Žuko — Dėl plk. K. Ališausko „Pasabų ir nuomonių“ apie K. Žuko knygą „Žvilgsnis į praeitį“, V. Šventoraičio — Lakverės miškų vilkas (tesinys apie esantį partizanų), Ed. Šulaičio — Žiemos sporto olimpiniai žaidimai. Greta šių rašinių įdėti šaulių skyriai. kronika apie lietuvių karius laisvajame pasaulyje, iš mūsų veteranų veiklos, mūsų mirusieji buvę kariai ir kt. Be to, daug paveikslių iš Lietuvos kavalerijos gyvenimo ir kt.

Studentų gairės. 1960 Nr. 1 (2). Gražiai išleistas leidinys, iliustruotas. Redakcijos adresas: Tomas Remeika, 518 East Green St., Campaign, Ill., U.S.A.

„Knygų lentyna“ — Lietuvių bibliografinės tarnybos biuletenis Nr. 2(116). Adresas: 1132 N. Walnut St., Danville, Illinois, USA. Leidžia Vytas Saulius. Redaguoja Ružanovas.

Kauno švietimo darbuotojų aplankė Rygos Mokytojų namų saviveiklos dalyvių grupė. Ateinančią vasarą kauniečiai — mokytojų namų savi veiklininkai koncertuos Rygoje.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

Perka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reik. ved. P. V. Zubas DO 5-0224

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų patirtimi Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.,

Tel.: DO 6-3884.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

Mosklo - Technikos naujienos

LEDO KAILINIAI

Užgaidus pavasaris Alpių prieškalnėse. Netgi gėlės žydi, nereti čia šalčiai. Tokio mis šaltomis naktimis varpo pavojaus garsas pakelia ant kojų ištisus kaimus. Reikia gėlių būti būsimajai derliui. Juk olys — vienintelės pietinio Tirolio kalnų slėnių sodininkų maitintojos.

Tačiau niekur nematyti apsauginių laužų dūmų. Rytą gali atrodyti, kad šaltis nugalėjo: kaip stikliniai žėri apledę rožiniai vainiklapiai, o vėlyje skambčioja nesuskačiuojami varvekliai. Ir štai, augščiau pakilus, saulė ištirpina ledą, ir žiedai, lyg niekur nieko, atgyja.

Pasirodo, ledo kailiniais žydi dinčius medžius „apgaučia“ patys sodininkai. Svarbu tiksliai nepraleisti momento, kai oro temperatūra lygi nuliui. Tada panaudojami lėtinamo purškimo įrenginiai. Smulkiausi vandens lašeliai aptraukia kiekvieną žiedą ir virsta ledo užvalka. Po jo temperatūra žemiau nulio nenukrinta, ir žydi sodams nebepavojingai tolesnis šaltis.

AUTOMATINĖ KROSNIS

Komunalinio ūkio akademija sukūrė visiškai naujo tipo nedidelę šildymo krosnį. Ji priima asbocementinį vamzdį, kurio viduje įmontuoti specialūs automatiniai įrenginiai. Ši krosnis kūrenama dujomis. Ji buvo išbandyta esant įvairiai temperatūrai — nuo 10 l. šilumos iki 20 l. šalčio.

Naujoji krosnis savo šilumą ninkams nesudaro jokių rūpesčių: įjungę ją rudenį ir belieka išjungti tik gegužės mėnesį. Įdomiausia tai, kad ši krosnis kambario temperatūrą reguliuoja automatiškai. Nustačius specialų įrenginį taip, kad, saikysime, kambarioje būtų 20 l. šilumos, be žmogaus įsikišimo pati krosnis palaiko pastovią temperatūrą. Temperatūros svyravimai tegali būti tik iki vieno laipsnio. Pati krosnis laisvai patogi — mažai užima vietos, vasarą ją galima išnešti iš kambario, gadangi sveria tik apie 100 kg.

Tokia nedidelė dujinė krosnis gali apšildyti nuo 13 iki 30 kvadratinį m. ploto patalpą. Akademijoje sukonstruota dar viena panašaus tipo krosnis, kuri galėsianti apšildyti 3—4 kambarių butą.

OPERACIJA BE KRAUJO

Chirurginės aparatūros ir instrumentų mokslinio tyrimų instituto konstruktoriai sukūrė naują chirurginį instrumentą — elektrinį peilį. Šis peilis neaštrus — juo neįmanoma įsijauti.

Tad kaipgi chirurgas juo daro operaciją?

Elektrinis peilis nepjauna. Jo ašmenyse susidars elektros krūvis perskrodžia audinius ir kartu „suvirina“ (pašalia kaip elektros suvirinimo aparatas) kraujo indus. Dabar operaciją elektriniu peiliu, kraujas beveik neteka, ir operuojamasis beveik nejaučia skausmo.

Lietuvio Advokato Įstaiga

Victor D. ALKSNIS
Advokatas — Notaras
62 Richmond St. West
(Kamp. Bay ir Richmond)
Room 901,
Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
1008 North Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario

KĄ DUOS SEKANTIS...

Atkelta iš 3-čio psl.

nių, paaugs ligi 800 milijonų. Indija, turinti dabar 417 milijonų žmonių, turės 504 mil. Sov. Sąjunga, turinti šandien 209 milijonus, turės 254 mil. žmonių. Europa (be Rusijos) turi 423 mil., žmonių paaugs ligi 452 mil. ir Jungtinės Amerikos Valstybės, turinčios šandien 179 mil. gyventojų, padidės ligi 204 mil. „Pažangūs sieji“ žmonės ar pažangiųjų, išsivysčiusių kraštų gyventojai, daugumoje baltieji) šandien savo skaičiumi sudaro apie ar mažiau vieno biliono, o 1970-tais metais jie sudarys tik apie vieną ketvirtadalį pasaulio gyventojų. Tačiau šioji „baltoji mažuma“ turi savo nuosavybę daugiau kaip du trečdalius pasaulio turto ir jų pajamos vidutiniškai 20 kartų didesnės už Azijos kraštų gyventojų pajamas.

Ši didelė ir greitą neišsivysčiusių kraštų augimą kankina S. Amerikos spaudoje vadinama „žmonijos eksplozija“, t. y. savotišku pasaulio gyventojų sprogimu. Visur, kurį pasaulio kampą bėpaimsime, o ypatingai Azijoje ir Afrikoje, šie žmonės siekia ir stengiasi iškvioti politinę nepriklausomybę. Gi kas svarbiausia, tai šie žmonės taip pat maištauja dėl per ilgus amžius juos kankinančio bado, dėl juose viešpatuojančio tamsumo — išsiimokslinimo stokos ir dėl juos kankinančių ligų.

Didieji pasaulio vadai jau dabar pripažįsta, kad turintys ir gerai gyvenančios valstybės negali pasilikti gerbūvio ir gero gyvenimo salomis skurdo vandenynuose.

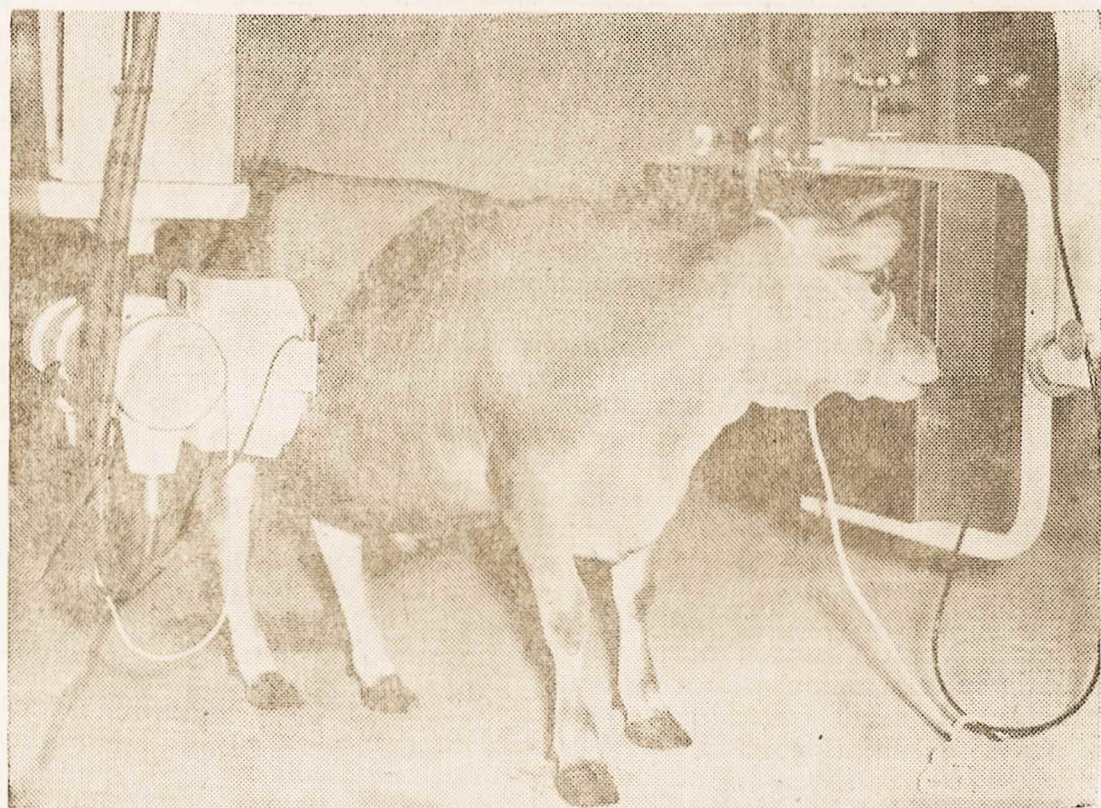
Indijos ministras pirmininkas Nehru šaukia, kad reikia gaminti arba žūti.

Jungt. Amerikos Valstybių prezidento Eisenhowerio nuomonė, kad nusiginklavimas ar bent gera nusiginklavimo pradžia duotų galimybę rytų ir vakarų pramonės kraštams padėti išspręsti šią problemą. Jis išsėja, kad

ATSILIKUSIŲ — NEISIVYSČIUSIŲ VALSTYBIŲ PROBLEMA YRA SVARBESNĖ IR DIDESNĖ VAKARŲ CIVILIZACIJAI NEGU KAD SOVIETŲ — VAKARIEČIŲ SKIRTUMŲ IR NESUTARIMŲ PROBLEMA.

Eisenhoweris tvirtina, kad tikrai bus eksplozija (sprogimas) jei laiku nebus imamas atitinkamų priemonių. Savo š. m. sausio mėn. 7-tos dienos kalboje J. A. Valst. kongresui prezidentas Eisenhoweris paabrėžė, kad JAV yra visuomet pasirengusios susitikti su Sov. Sąjunga bet kokiuose rimtuose pasitarimuose, kurie galėtų vesti į teise pagrįstą taiką. Toje pačioje kalboje Eisenhoweris pasakė, kad praėjusiais metais Sovietų Sąjunga parodė susidomėjimą priemonėmis, kurios sumažintų karo grėsmę ir pavojų, pridurdamas, kad nei amerikiečiai, nei kitos laisvosios pasaulio tautos negali leisti suvedžiojamos gražiais pažadais, kol tie pažadai nebus įrodyti atitinkamais veiksmais...

Ne vien tik paprastas humaniškas verčia turtingas ir išsivysčiusias pramonę vakarų pasaulio tautas padėti badaujančioms pasaulio tautoms. Netgi Nikita Chruščio

Šis X-spindulių įrengimas gyvuliams yra vienintelis pasaulyje, naudojamas Ontario Veterinarijos Kollidžo Guelpe diagnostikai ir kainuoja \$ 60.000. Kanadiečių bandos paprastai gauna augščiausius garbės ženklus tarptautinėse parodose ir yra rodomos įvairiose pasaulio dalyse. Vežiojamos dažniausiai orlaiviais. Neseniai Rumunija pirkė Kanadiškų gyvulių sumoje \$ 250.000. (Photo Rsm. Pither)

vas siūlo vakarų pasauliui lenktynes pagalboje neišsivysčiusiems ir atsilikusioms pasaulio tautoms.

Šiame „auksinių šešiasdešimtųjų“ dešimtmetyje tos ba daujančios skaitlingos masės, beabejo, padarys sprendimą — kokius kelius ir priemones pasirinkti savo vargingo gyvenimo pagerinimui ir kaip laimėti, kaip įgyvendinti taip vadinamą „laikimųjų revoliuciją“.

Jei tos alkanos masės pasirinko kruviną ir kančiomis pagrįstą sovietų peršamą kelią, kurio baisumų jos dar nesu pranta, tai, gali būti, baisus likimo — ateities nusprendimas ir laisvosios pasaulio tautoms. Tolimesni komentarai, manau, čia jau nėra reikalingi.

Tokios yra svarbiausios problemos, kurias žmonija sutinka įžengdama į naują dešimtmetį. Gi, kalbant apie mūsų tremtinių svarbiausias „auksinio dešimtmečio“ problemas, at, jei gu pasibaigęs dešimtmetis būtų mūsų naujuose kraštuose kūrimsi dešimtmetis, tegul šis dešimtmetis pasidaro mūsų kovos ir pastangų už lietu

Pasiklauskite savo gydytojo ar vaistininko

**ČESNAKAS
YRA JUMS SVEIKA**

PADEDA jums išsilaikyti stipriais ir sveikais. Per amžius milonai žmonių naudojo česnaką dėl sveikatos, tikėdami jo gydomąja ir stiprinančia galia. Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas, kuris apsaugo kraujo sistemą nuo nešvarumų.

Dauguma naudojančių jį vertindavo kaip lengvinantį artėrio reumatizmo skausmus. Adams Pearles Garlic (česna kas) turi savyje salicilamidę — išbandyto skausmų palengvintojo. Gryna česnako alyva yra ištraukta iš česnako galvutės ir šitokioje koncentruotoje formoje gaunate viską, ką šis veiksmingas augalas teikia. Adams Garlic Pearles (česna kas) yra be kvapo ir be skonio — lengvai priimamoje kapsulių formoje.

Dar šiandien nusipirkite pokelį iš savo vaistinės ir pamatysite, kaip jie ir jums galės padėti. Jūs ištikrųjų būsite patenkinti taip padarę.

Taupykite ir skolinkite kredito kooperat

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$ 3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybės apdraus

Darbo valandos:

Pirmad. ir penktad. nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak.
Antradieniais nuo 10—12 v. ryt. ir 7—9 val. vakaro.
Trečiad. ir ketvirt. nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Tel. LE 2-3723.

viškumo ir lietuviybės išlaikymo dešimtmečiui!

J. Skardis.

MUMIJOS SONOROJE

Arijonos universiteto moks linės ekspedicijos dalyviai rytinėje Sonoros valstijos (Meksika) dalyje, urve, 210 m gilu

moje, aptiko 30 mumijų, kurių, kaip parodė tyrimai, apie 10 tūkst. metų senumo. Dabar aiškinama šių mumijų kilmė.

Dirvos organizuojamas muzikos talentų konkursas įvyks Clevelande gegužės 14 d.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS
1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaires ir patenkina dvasiškai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

Vladas Šlaitas. ANT SAULĖGRAŽOS VAMZDŽIO

(premijuota) \$ 0.50

Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas 1.75

A. Kutkus. ARTISTO ATSIMINIMAI 2.00

H. Senkevičius. KRYŽIUOČIAI, romanas I ir II

tomai po 3.50 7.00

1960 metų KALENDORIUS 0.50

Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKĖJIMAS 1.00

Fr. Mouriac. GIMDYTOJA, romanas 1.75

Levinas - Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI 3.00

J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO, Sibiro romanas 1.25

Dr. K. Gudaitis. LIETUVIAI EVANGELIKAI 5.00

1960 metų KALENDORIUS, 60 psl. 1.00

Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių 3.00

Stp. Kairys. LIETUVA BUDO, atsiminimai 5.50

Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS 3.50

Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.

M. Čapkauskas. AUKSO MINTYS, aforizmai 6.00

Zurnalas LIETUVA 0.5

M. Katiliškis. MISKAIS ATEINA RUDUO Romanas \$ 5.00

A. Baronas. MĖNESIENA, rom. \$ 2.50

P. Babickas. DRAMBLIO KOJOS. \$ 2.00

S. Miglinas. PAVERGTOJI LIETUVA 1.50

S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE. 1.50

„STUDENTŲ VARPAS“ 0.50

J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEŽODŽIAI, POSAKIAI 3.50

„VARPAS“ (dvigubas) 2.00

Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS \$ 4.00

J. Simonaitis. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ. 2.50

E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE 0.50

Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ. 1.50

Paulius Jatulis. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ 1.50

V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE 1.50

B. Pūkelevičiūtė. METOGĖS. 1.00

Merimee. KOLOMBA, romanas. 2.5

V. Žemkalnis. KUDIRKOS SĄJŪDIS 0.75

B. Stundžia. BURIAVIMAS IR JŪRININKYSTĖ. 2.00

K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanas \$ 2,—

J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS \$ 1.50

Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI ir MINTYS \$ 1.50

P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO \$ 0.75

S. Zbarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams \$ 0.40

S. Zbarskas. GANYKLŲ VAIKAI \$ 0.80

V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS \$ 1.10

Vytenis. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės \$ 0.75

Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA \$ 0.25

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

HAMILTON

PERANKSTI SUPILTAS KAPAS

Balandžio 30 d. Hamiltono kapinėse palaidotas Jonas J. kubaitis, 35 m. amžiaus, miręs balandžio 26 d. Montreale Royal Victoria ligoninėje.

Nuolat gyvenęs Hamiltone ir dirbo vietos tekstilės pramonėje, kurioje kaip sąžiningas ir darbštus asmuo buvo paskirtas vyresniojo pareigoms. Vietos bendruomenėje buvo žinomas kaip tvarkingas, darbštus su geromis būdo savybėmis asmuo ir patriotas lietuvis. Lai dotuvių procesijoje palydėjo ilgą virtinę mašinų, gi karstas skendo gėlėse.

Su liudiesiu palydėjome Tave, Jonai, į amžinojo poilsio ir ramybės vietą; su liudiesiu, nes apšvietai ši pasaulį pačiame jėgų stiprume ir savo amžiaus žydėjime; su liudiesiu, nes skaudus Tavo atvejis priminė žmogų jėgų laikinumą ir žmogiškos buities šioje žemėje trapumą. Savo asmenyje buvai sukaupęs daug gražių būdo savybių: visiems draugiškas ir pasiruošęs viskuo padėti. Joks Tavo veiksmo ar elgesio šėšelis netemdė Tavo, kaip žmogaus ar kaip lietuvių, vardo. Tavo žodis nelūžo ir nelinko, ir, kiek priklausė nuo Tavęs, visuomet būdavo atliktas taip, kaip kildavai jį ištaręs. Dėl daugelio Tavo gerų privačių turėjo pagrindo didžiulius Tavo mirties kaip sūnumi, žmona ir dukte kaip vyru ir tėvu, broliai ir seserys kaip autoritetingų šeimos narių, gi kurie turėjome progos arčiau Tave pažinti. Didžiavomės Tavo mirtimi, atvira ir patrauklia draugyste. Dar tik prieš aštuonetas su vaikių išvykdamas į ieškoti pagalbos savo jėgomis, viltingai žadėjai sugrįžti. Deja, jau ne savo jėgomis Tau buvo lemta grįžti ir mes, laukę Tavęs, vietoje džiugaus pasveikinimo galėjome tik su malda prašyti Apvaizdos suteikti Tau Amžiną šviesą Tavo ramybėje. Atlikę paskutinį Tau žemišką patarnavimą, akyvaizdoje supilto kapo su liudiesiu mes sakome: Tegu būna Tau lengva ši žemė, kurios keleiviu taip apgailėtina trumpą laiką Tau buvo lemta būti. . .

PIRMOJI OPERETĖ HAMILTONE

Gegužės 1 d. data Hamiltono meno ir dainos gyvenime reikia laikyti istorinę, nes čia pirmą kartą, kaip yra išskirti lietuviai, buvo suvaidinti operetė „Silvija“, kuriai muziką parašė W. Rhys - Hebert. Operetė trumpa, 2 veiksmų, bet gyva, įdomi savo nuotainkingumu.

Hamiltono lietuvių choras, atgaivintas prieš 3 m., spėjo gerai susidainuoti. Jo dirigentas muz. kun. B. Jurksas yra gabus choro vadovas. Choras

A. LIUDZIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.
Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai.
Teisiniai patarnavimai.
Morgičiai.
Istaiga: JA 7-5575;
Namų: FU 3-8928.
20 King Street East,
Hamilton.

TAUPLYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniais 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

Ką rašo kiti

LIETUVIŲ KANDIDATAI Į „CHAMPION OF LIBERTY“

„Sandaroje“ rašo Jonas Šlia kys:

„Su dideliu įdomumu per skaičiau „Sandaroje“ pranešimą, jog J. V. Pašto Departamentas yra linkęs išleisti pašto ženklą pagerbimui ir vieno lietuvių, kaip „Champion of Liberty“. Tokių ženklų, skirtų įvairioms tautybėms, jau yra išleisti šeši; toliau seks kiti, po du į metus.

Laikas jau ir lietuviams pateikti savo kandidatą, nes anot tos patarlės: kas pirmesnis, tas geresnis. Jau buvo pasiūlyta, kad tokiu „Champion of Liberty“ pasirinktume Dr. Joną Basanavičių, kuris pirmasis pasirašė po nepriklausomybės deklaracija, vasario 16 dieną, 1918 metais.

Bet galėtume pasvarstyti ir kitus žymesnius kovotojus už mūsų laisvę: Dr. Joną Šliūpą, Dr. Vincą Kudirką, buvusius Lietuvos prezidentus: Antaną Smetoną, Aleksandrą Stulginskį, Dr. Kazį Grinių; toliau — Mykolą Biržišką, Bronių K. Balutį, Ernestą Gai vanauską, Steponą Kairį, Martyną Yčą, Joną Vileišį ir pan.“

Jei vienas, tai J. Basanavičius, žinoma, imponuojanti figūra. Bet kalbant apie kitus, sąrašą būtina papildyti Mykolu Slezevičium, kuris už daugumą čia suminėtu geriau tinka į laisvės kovotojų čempionus.

A. VARNO KLAUSIMAS NEW YORKE ALTE

„I Maskvą ir Vilnių prieš Velykas iškeliavusių savo pirminką A. Varną New Yorko Lietuvių Taryba jau balandžio 12 dieną buvo nutarusi su spenduoti.

Socialistų grupės atstovas J. Pakalka ėmė įrodinėti, kad ši Taryba nėra joks svarbus politinis veiksnys, o tik šiaip draugija, kaip ir kitos draugijos ar klubai, ir kad jos pirminko kelionei Sovietijon nereikia skirti politinės reikšmės.

J. Pakalka už Tarybos reikšmės sumenkinimą kitų Tarybos narių buvo griežtokai sukritikuotas, ir visi kiti kalbė

tojais pasisakė, kad A. Varno kelionė su N. Y. Lietuvių Tarybos pirminko pareigomis nesuderinama.

Pats A. Varnas pareiškė, kad jis savo kelionės nelaikys politiniu požiūriu neigiamai vertintina, pabrėžė, kad Lietuvoje tebegyvena daug gerų lietuvių ir su jais reikia siekti kontaktų, jis po šios kelionės grįžęs nei kiek neblogesnis, negu prieš tai, todėl ir N. L. T. pirminku tebetinkas būti ne mažiau kaip ir pirma.

V. Barčiauskas iškėlė A. Varnui visą eilę klausimų, ju tarpe ir klausimą, ar jam reikėjo pasirašyti prašymą atleisti nuo sovietinės pilietybės. Į šį klausimą A. Varnas atsakė, kad jam tokio prašymo pasirašyti nereikėjo, nes jis į klausimą „ar jis legaliai išvykęs iš Sovietų Sąjungos?“ atsakęs teigiamai, kadangi jis išvykęs į Vokietiją repatriacijos tvarka.

Po visu pasisakymų, kuriuose, išskyrus J. Pakalkos, buvo ryški nuomonė, kad kelionė su Tarybos pirminko pareigomis nesuderinama, pirminkaujas V. Alksnins klausė A. Varną, ar jis neatsistatydinai ir ar neatleisčių tarybos nuo būtinumo ta reikalą spręsti balsavimu. A. Varnas pakartojo, kad jis iš esmės nematęs pateisinimo atsistatydinimui, bet jeigu Taryba „norinti jo skalpo“, tai, esą, tegu jį gauda: A. Varnas pareiškė, kad atsistatydina iš pirminko pareigų ir iš pačios Tarybos. Tą pareiškęs, A. Varnas ir fiziškai iš posėdžio išėjo.

Šis „Dirvos“ aprašymas vertas dėmesio, nes jis yra būdingas dabarčiai.

Kauno Dailės muzėjuje atidaryta jaunųjų dailininkų tai komosios dailės paroda: vazos, vitražas, kilimai, pano.

PAJIEŠKOJIMAI

— Žigo Vaclovo, s. Kazio, gimusio 1906 m. Šiauliuose įeško dukte Živilė. Žinantieji apie jį ar jis pats prašomi rašyti: Zanavykų 20 — 1, Kaunas, Lietuva.

OAKVILLE, Ont.

DAR KARTĄ PASISAKOME

(Žiūr. N. L. Nr. 15-681).

Mūsų gerb. Krsp. savo teigiamu pasisakymu paskutinio rašinio gale apie pozityvias temas suteikia mums progos vėl atsileipti. Mes nemanome, kad būtų tikslu aiškintis vietiniais bendruomeniniais reikalais per spaudą. Vien jau dėl to, kad jis, kaip ir red. pastebėjo, savaip interpretuoja terminologiją. Be to, kitaip suprantant demokratinio tvarkymosi pagrindus (Žiūr. T. Ž. 7-Nr.). Pirm, negu pakomentavę vieną kitą jo pasisakymą, norime patikinti, jog jo teigimas, esą „rašeiva“ ir Oakvillečiai tai tas pats, nėra tikras. Mes laikome bereikalingu spėlioti, kad Krsp. ir tas ignoruotojas, dedas be svarstymų krepšin, pagelba siūlančius mokyklai suorganizuoti laiškus, irgi tas pats.

23 d. šokių vakarą ir Bal. 24 d. premjera, „Žmogus, kurį užmušiau“. Ypatingai reikiame didelę padėką už pasveikinimą ir šiltus žodžius po premjeros Kun. Dr. J. Tadauskui ir HLB pirminkei P. G. Skripkutei. P. St. Dramantui už dovanai paruoštas dekoracijas. Už suaukotus fantus lo terijai: P. P. Prankevičiui ir Didžbaliui TRI Real Estate \$15 pirmam fontui, P. P. Z. Dolskiui ir P. Armonui Concession Garage \$10 antram fantui, P. Sakavičienei, Sakas Parsel Service \$8 trečiam fantui ir Hamiltono Lietuvių Namų Fondui už pagigintą „Detos“ salės nuomą.

„Aukuras“.

LONDON, Ont.

PAPILDOMOS ŽINIOS

Motinos Dienos minėjimas įvyks gegužės 14 d., šešt., Ca tholic Immigration Centre sa lėje, 150 Kent St. Pradžia 7 val. vak. Minėjimą rengia vi sos svarbiausios Londono ins titucijos kartu — jungtinėmis jėgomis, būtent: K. L. Bend ruomenės L. Apyl. valdyba, Šeštadieninė Mokykla ir Skau tų vietininkija. Programoje: V. Ignaičio paskaita. Meninė dalis atliekama mūsų mažųjų. Joje dalyvaus ir ypatingi sve čiai iš mūsų kaimynų — Rod ney lietuvių apylinkės, bū tent: du labai muzikalūs akor deonistai, Kudirkų sūnūs. Įė jimas visiems laisvas: nebus nei biletų, nei aukų rinkimo. Prašome nevēluoti. Minėjiman kviečiamos atsi

D. E.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS

bus gegužės 14 d. Prosvita Hall, Simpson gatvėje. Įėjimas užpakalyje kino Lake Teatre. Pradedam rinktis 6 val. Minė jimas — 7 val. Prašom visus skaitlingai dalyvauti.

• V. Bružo mirė sesuo Bosto ne. Visi lietuviai reiškia užuojautą.

• V. Sibulis lankė savo gimines Amerikoje.

• P. Radzevičienės neseniai atidaryta krautuvė ir siuntinių persiuntimo agentūra. Krautuvė gražiai sutvarkyta ir yra 180 N. Cumberand St. tel. 4-7712. Prašome visus tautiečius atsilankyti ir įsiti kinti. Ten pat galima sudaryti siuntinius ir pasiųsti.

• Vasario 16 d. parengimas davė pelno 16.57 dol. Aukų su rinkta lapais \$113.50. Iš viso surinkta 150.07 dol. Aukus rinko P. Braumanas, surinkęs — 60 dol., P. Erslovas 56.50 dol. ir P. Danėnas 17 dol. Auko tojams ir rinkėjams didelis aciu.

• Henrikas Poškus susimokė jo solidarumo mokestį už 1958, 1959 ir 1960 metus. Gražus patvyzdys kitiems bendruomenės nariams.

G. M.

dingais komentarais. Mums tai neatrodo tikslu.

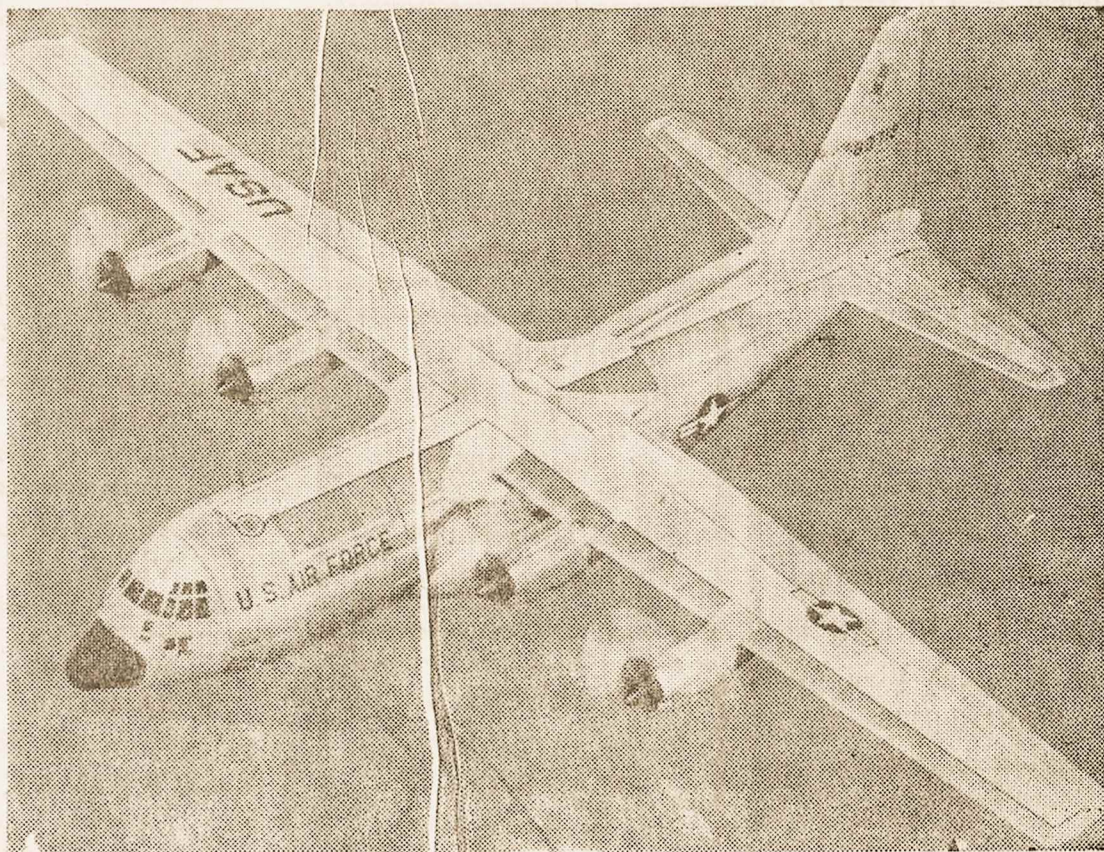
Užacentuojama, kad solid. mok. už 1958 m. surinktas. Mes gi taip ir buvome patikslinę. (Žiūr. TŽ 5 nr.). Nunei gėme tik Krsp. tvirtinimą, kad solid. mok. surinkimo užvilkinimas padarytas ne prieš kelis metus, bet 1958 m. Taigi ir kalba ėjo tik apie užvilkinimo laiką.

Kai dėl mūsų rašinių nelo giškumo pasisakome, kad nie kad nepretendavome į logikos autoritetus. Betgi ir preten duojančius, sekant jų rašinius, nevisus priimame be šypsenos. Vertiname paskatinimą

prie pozityvių temų. Deja, esame daugiau linkę prie pozityvių darbų. Todėl pateikimą krepšin siūlymo bendromis pastangomis atstatyti mokyklos veikimą, labai apgailestaujam. Mat esame įsitikinę, kad drauge su tuo siūlymu atsidūrė krepšys ir mokykla. Šiuo laiku, siūlom ir laukiamo Krsp. iniciatyvos, bendromis pastangomis, suorganizuoti ir mūsų kolonijoje motinos dienos minėjimą, manydami tai esant irgi pozityviu darbu.

Mūsų nuomone, visokie išpeikimai yra itin pigūs dalykas ir todėl mieliau paliekame tai kitiems.

Oakvillečiai.

Pakeičiamas dviejų variklių C-119 lakiojantis „Vagonas“, kuris RCAF tarnyboje išbuvo nuo 1952 metų. Kanados Oro Pajėgos ateity naudos keturių variklių turbo-prop Jungtinių Valstybių Lockheed C-130B Hercules gali pakelti 15 tonų krovinį 4.000 mylių atstumu darant į valandą 340 mylių, o lakiojantis „Boxcar“ galėjo pakelti tik 5 tonas ir tai 2000 mylių toly.

(CS).

JUBILĖJINĖ VAKARIENĖ

KURI ĮVYKS ŠI ŠEŠTADIENĮ 7.30 VALANDĄ AUŠROS VARTŲ SALEJE.

VISŲ LAUKIA SKANI VAKARIENĖ, TURTINGA LOTERIJA. * * *

GROS MONTREALIO GARSUS JACK ROSS ORKESTRAS.

A. V. PARAPIJOS KOMITETAS.

MONTREAL HAMILTON TORONTO

AUŠROS VARTŲ DEŠIMTMEČIO SUKAKTUVĖS

Sukanka dešimt metų, kai buvo įsteigta Aušros Vartų parapija Montrealyje. Šitos sukaktuvės bus tinkamai atžymėtos.

Ši šeštadienį, gegužės 14 dieną, 7.30 val. vakaro AV parapijos salėje Parapijos komitetas ruošia iškilmingą vakarienę su didele programa. Bus puikios vaišės su turtingu ir įvairiu bufetu. Veiks ir gausi bei turtinga loterija. Gros Jack Ross orkestr. Bus ir netikėtų staigmenų. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti. Visokiu atveju dešimtmečio vakariene bus verta savo sukaktuvių titulo.

TEATRO BALIUS

Ivyks gegužės 21 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Links mai ir nuotaikingai programai atsidėjęs ruošiasi visas dramos teatro sąstatas.

Šis vakaras bus taipogi M. L. D. teatro dešimtmečio paminėjimas. Pelnas skiriamas B. Sruogos „Milžino Paunksmė“ plokštelių pagaminimui.

MUZIKOS STUDIJOS

vedamos op. sol. E. Kardelienės, metinis mokinių koncertas įvyks birželio 25 dieną, šeštadienį, 5 val. po pietų, Aušros Vartų salėje. Maloniai prašoma šią datą rezervuoti jaunimo koncertui, kuriame dalyvaus dainininkės ir pianistai.

SKAUTŲ IR SKAUČIŲ ŽINIAI

pranešama, kad š. m. Montrealio vasaros stovykla įvyks liepos mėnesį nuo 16 iki 24 dienos.

● Mirė Karolina Palkotienė, apie 50 m. Palaidota per AV bažnyčią. Velionė paliko dukrą p. Ramanauskienę, o vyras yra miręs prieš kelis metus.

Dr. J. SEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175 namų; PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

2 biurai:

5441 Bannantyne, Verdun.
Tel. PO 8-4547 ir
1396 St. Catherine St. W.
(prie Bishop).
Siute 419, tel. UN 6-8235

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7238

PAGERBTAS JONAS LEKNICKAS

Tikrą staigmeną visuomeni ninkas Jonas Leknickas turėjo, kai šeštadienio popietės metu, užsukęs į kaimyno J. Jascko būstinę, rado apie pusšimtį kaimynų, bičiulių, draugų, kurie jam šią staigmeną suruošė, jam susilaukus 70 metų amžiaus.

Gražią popietę visi artimi, visi draugai, visi vieno likimo žmonės, praleido tikrai gražioje nuotaikoje ir kiekvienas su kaktuvininkui rado šiltą žodį, nes J. Leknickas niekad nebuvęs užsidaręs ir gyvenęs vienas sau. Jonas Leknickas, kaip ir Ponia M. Leknickienė, ne tik tai patys gyvena, bet viena rūpnasi, kad ir kiti lietuviai gyventų, todėl daug buvo progų, kad tai vienam, tai kitam padėjo, parėmė, patarė, draugiskai paragino. Ir taip visas pusšimtis didelių pasitenkinimų ir jubilatui pagarba netrūko gražių prisiminimų, padėkos ir pagarbos, kurią šią progą ir pareiškė. Ilgas sąrašas: p. Jaseckienė, A. Vilimas, A. Matulis, p. Speičys, p. Klemka, p. Morkūnienė, p. Kuprevičienė, p. Klemkienė, Jaseckas, Keršulis, Kiaušas, Morkūnas, p. Jurgutavičius, artimieji — duklė, žentas p. Herr, be to, J. Kardelis ir kiti. Visi reikė pagarba kaip žmogui, kaip visuomenininkui, kaip lietuvių bėrėmėjui.

Malonu buvo išgirsti iš paties p. Leknicko, kad jis jaučia si tvirtas ir pajėgus, ne kaip neoperuotas ir nei žilas, nei plikas, todėl į visų linkėjimus sveikatos ir ilgiausių metų pasakė, linkis visiems būti tokiais sveikais, kaip jis, sulaukęs 70 metų. P. M. Leknickie

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.

4 Notre Dame St. E.

Suite 901

UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-7026

Res.: 40 Lafleur,
LaSalle, tel. DO 6-1570

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS

B. A., B. C. L.

215 St. James West,
7 augštas.

Tel.: AV 8-3115.

Namie 2654 Hogan

Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

Vasaros sezono atidarymas

„Victoria Day“ proga,

gegužės 23 d., pirmadienį,

rengiamas didelis

šokių vakaras

kuris įvyks

„Brant Inn“ patalpose,

Burlington, Ont.

Programoje: linksma Benni Ferri muzika, įvairūs bufetas, turtinga loterija, vertingos įėjimo dovanos ir t. t.

Pradžią 7 v. v.

Maloniai kviečiame visus Hamiltono, Toront ir visų kitų vietovių lietuvių gausiai atsilankyti.

T. F. Hamiltono skyriaus valdyba.

nėgi dėkojo visiems iniciatoriams, rengėjams ir visiems šio gražaus subuvimo dalyviams.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMAS MONTREALYJE

buvo įspūdingas. Klebonas kunigas J. Borevičius atlaikė motinų garbei iškilmingas mišias ir pasakė gražų pamokslą. Mišiu metu giedojo op. sol. E. Kardelienė ir parapijos choras. Augštesniųjų kursų, kurie oficialiai ruošė Motinos dieną, mokinės, tautiškai pasipuošusios, ir mokiniai, dalyvavo pamaldose organizuotai.

Po pamaldų AV salėje buvo akademija, pradėta klebono malda. Dr. H. Nagiui, kuris vedė akademiją, paskaičius Bradūno eilėraštį apie motiną, prof. Simas Sužiedėlis skaitė individualinėje dvasioje sukurta švelniai nuoširdžią paskaitą

apie motiną, nuotaikingų pasakymų eilėje suminėdamas ir Montrealį ir Vilnių, ir Trijų kryžių kalną Vilniuje, likusį be kryžių, bet už tai tris kryžius AV bažnyčios altoriuje, ir visą savo paskaitą perpindamas motinos leitmotyvu, išplaukiančiu iš daugelio aspektų. Nuoširdi paskaita susilaukė šilto skaitlingos auditorijos dėmesio ir gražios padėkos.

Po to Augštesniųjų lituanistikos kursų visi mokiniai ir mokinės dalyvavo meninėje programoje. Mokinės, vedamos stud. S. Geležiuo, pašoko du šokius, dalyvaujant vienam berniukui, Lukošui, o Vaidų ganto legendą apie Vilnių, paruoštą L. Barausko, paskaitė visi ir užbaigė chorą. Programa buvo trumpa, bet įspūdinga. Scena buvo papuošta p. Re meikos sukurtu skausmingos motinos su kūdikėliu paveikslu.

Užbaigai, Kursų mokinės ir mokiniai visus atsilankiusius į Motinos dienos minėjimą pavaišino kava ir pragačiais.

LIETUVIŲ AKADEMINIS SĄBŪRIS

susirenka šį penktadienį, geg. 13 d., 8 val. vakaro Berri salėje. Programoje: kun. F. Jucevičius skaitys antrąją savo paskaitos dalį „Krikščionybės problemos mūsų laikais“. Maloniai kviečiami svečiai.

SEPTYNIŲ TAUTYBIŲ MOTERŲ ORGANIZACIJA

„Unted Women“, geg. 4 d. Montrealyje suruošė sėkmingą liaudies meno parodą.

Kiekviena grupė buvo išstčiusi savo eksponatų. Lietuvių skyriui vadovavo A. Veselkienė, išstčiusi lietuviškų raštų kilimą ir kitus eksponatus. A. Tamošaitienės eksponatus atvežė Ant. Tamošaitis. A. Veselkienė savo staklėmis pade monstravo juostų audimą.

ISNUOMOJAMI

vienas ar du kambariai prie Laval ir Duluth gatvių kampo.
Teirautis telef. VI 5-6305.

TAUPYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui.
Ved. D. Jurkus, PO 7-4280. Pirm. A. Norkeliūnas. RA 7-3120
Veikia sekmadienį. 11-1 val. A. V. par. salėje, Banko kambary.

TORONTE STATYS VAIKŲ DARŽELĮ

Su priešmokykliniu jaunimu dirbančios Nekalto Prasidėjos seserys Toronte yra užsiėmusios dideli darbu — šią

Parodėlės komisią sudarė p. Pavilaniene, p. Valiulienė, p. Jonynienė ir p. Rudinskienė.

Nuoširdus dėkui priklauso p. Veselkieni ir p. Žižiui už suvežiojimą eksponatų ir A. Norkeliūnui už automobilio patarnavimą.

DR. JONAS MALISKA ATIDARO NAUJĄ OFISĄ

Be ofiso, kuriame dabar dirba (5441 Bannantyne, Verdun, telefonas PO 8-4547), atidaro naują ofisą: 1396 St. Catherine St. West (prie Bi shop), suite 419, telefonas UN 6-8235. Naujoje vietoje Dr. J. Mališka priiminės antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais, o kitom dienom — Verduno ofise. Bet šeštadienį gali priiminti ir viename ir kitame ofise. Tat kiekvienu atveju reikia pirma susitarti čia nurodytais telefonais dėl vietos ir laiko.

ORGANIZACIJŲ ATSTOVAI

dalyvavo atidengiant paminklą Kanados karo veteranų garbei. Iškilmės įvyko Garneau parke, Vill Emard. Šia proga lietuviai padėjo prie paminklo vainiką pagerbti žuvusiems Kanados karo veteranams. Vainiką aukojo AV parapijos komitetas. (AV)

GRAŽIOS VESTUVĖS

įvyko šeštadienį. Aušros Vartų bažnyčioje Klebonas Tėvas Jonas Borevičius sutuokė Povilą Kaulakį su Elena Bačkauskienė. Vestuvės buvo kuklios, bet simpatingos. Naujavedžiams linkime laimingo šeimyninio gyvenimo.

● Prof. Sužiedėlis, „Darbininko“ vyr. redaktorius, Montrealyje viešėjo TT Jėzuitų klebonijoje. Šeštadienį ateitininkams — sendraugiams jis kalbėjo apie ateitininko uždavinius ir pareigas dabarties laikais.

● Mylė Augustinas, siuntinių namiškiams atstovas, pakeitė telefoną, kuris dabar yra UN 1-8675.

● Morkūno Stasio užuojautoje, Jonui Jokubaičiui mirus, praleista nesuminėta J. Joku baichio žmona. Dėl to trūkumo atsiprašome. NL red.

● Aušros Vartų bažnyčiai už praeitą sekmadienį suaukota 181.43 dol.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

F. Jasutis LA 2-7879

A. Markevičius CR 9-9793

P. Adamonis RA 2-2472

P. Baltuonis LA 6-2084

Pr. Rudinskas HU 1-2957

S. Kuliavas, sekr. CL 4-2696

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. Ž., Star, La Press.

vasarą pradėti naujo vaikų darželio statybą. Užsibrėžimas didelis ir reikalauja bei yra vertas visokeriopas visuomenės paramos ir aukų. Tačiau, dar nepradėta statyba, sėlėms vertėtų pagalvoti apie naujo pastato grožį, estetinį tinkamumą tiek vaikams, tiek visuomenės paskirčiai. Visa tai pinigų nekainojt. Oficiali darbų pradžia geg. 10 d. po gekužinių pamaldų. — a.

V. KANADOS ATEITININKŲ ŠVENTĖ

bei ateitininkijos 50 m. jubilėaus paminėjimas įvyks gegužės 14—15 d. d.

Programa: gegužės 14 d. 4 val. p. p. šv. Jono Kr. patalpose kun. V. Dabužio paskaita, naujos krašto valdybos rinkimai, pranešimai ir diskusijos veiklos reikalais. Po to — religinis susikaupimas šv. Jono bažnyčioje.

Gegužės 15 d., 9 val. Prisikėlimo bažnyčioje pamaldos. Po jų agapė jaunimui kavinėje. 4 val. p. p. Prisikėlimo pjos salėje akademija - koncertas. Dr. Ramūno - Paplausko paskaita. Koncertinėje dalyje sol. D. Stankaitytė iš Čikagos. 6 val. Prisikėlimo pjos kavinėje užkandžiai šventės dalyviams ir svečiams. Visuomenė maloniai kviečiama šioje Ateitininkų šventėje dalyvauti.

Rengėjai.

Atkelta iš 1-mo psl.

nasi antikolonializmo čempionu, pati praktikuodama nuožiausią kolonializmą centro ir Rytų Europoje. Sovietų Sąga šaukiasi nesikišimo į kitų valstybių vidaus reikalus, o pati brutaliausiu būdu yra įsikišusi į Centro ir Rytų Europos valstybių vidaus reikalus. So vietų S-ga skebiasi taikos šalininke, o daro viską, kad Centro ir Rytų Europos kraštus padarytų savo karinio potencialo avanpostais. Šiokios padėties akivaizdoje Pavergtųjų seimas šaukiasi Vakarų Viršūnes pastatyti Chruščiovui aiškias pasitarimo sąlygas, kurių viena pagrindinių būtų laisvė teisė sovietų pavergtiesiems.

Ryšium su „Viršūnių Konferencijos“ darbotvarkės parengimu gegužės 3 Valstybės Departamente lankėsi PJT Seimo delegacija: pirm. S. Zenkl, vicep. V. Sidzikauskas, nariai — S. Korbonski ir J. Koevago.

N. PR. SESELIŲ RĖMĖJŲ BŪRELIO

metinis susirinkimas įvyks gegužės 15 d. po 11 val. pamaldų seselių namuose. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. Visi bus pavaišinti kava ir skaniais užkandžiais.

Valdyba.

MASSON FURS

J. Gražys ir K. Gudžiūnas

Parduoda gatavus, siuvinaujus, remodeliuoja ir taiso senus

kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St., Montreal.

Tel. RA 1-6005.